

**Jilid III
Bil. 33**

**Hari Rabu
2hb November, 1977**

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

**DEWAN RAKYAT
*HOUSE OF REPRESENTATIVES***

**PARLIMEN KEEMPAT
*Fourth Parliament***

**PENGGAL KETIGA
*Third Session***

KANDUNGANNYA

**JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 3645]**

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan, 1978 [Ruangan 3684]

USUL:

Anggaran Pembangunan, 1978 [Ruangan 3684]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KEEMPAT

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG KETIGA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK HAJI NIK AHMED KAMIL, D.K.,
P.M.N., S.P.M.K., S.J.M.K.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATUK HUSSEIN BIN
ONN, D.K. (Johor) (Sri Gading).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pelajaran, DATO SERI DR.
MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K. (Kubang Pasu).

Yang Berhormat Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK LEE SAN CHOON, S.P.M.J.,
K.M.N. (Segamat).

„ Menteri Perhubungan, TAN SRI V. MANICKAVASAGAM, P.M.N., S.P.M.S..
(Pelabuhan Kelang).

„ Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATUK HAJI MOHD.
ASRI BIN HAJI MUDA, S.P.M.K., S.P.D.K. (Nilam Puri).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK SERI HAJI HAMZAH BIN
DATUK ABU SAMAH, S.M.K., S.I.M.P., S.P.D.K. (Temerloh).

„ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TAN SRI ONG KEE HUI,
P.M.N., P.N.B.S., P.G.D.K. (Bandar Kuching).

„ Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI
BIN SHAFIE, P.M.N., S.I.M.P., S.P.D.K., (Lipis).

„ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATUK HAJI
ABDUL GHANI GILONG, S.P.D.K., J.P. (Kinabalu).

„ Menteri Kesihatan, TAN SRI LEE SIOK YEW, P.M.N., S.P.M.S., P.J.K.
(Ulu Langat).

„ Menteri Undang-undang, TAN SRI DATUK HAJI ABDUL KADIR BIN YUSOF,
P.M.N., S.P.D.K., S.P.M.J. (Tenggaroh).

„ Menteri Kebajikan Am, DATO HAJJAH AISHAH BINTI HAJI ABDUL GHANI,
D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Penerangan, DATUK AMAR HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.A.,
P.G.D.K. (Samarahan).

„ Menteri Pertanian, DATUK SERI ALI BIN HAJI AHMAD, S.P.M.J. (Pontian).

„ Menteri Luar Negeri, Y.M. TENGKU DATUK AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ
BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., P.M.K. (Kota Bahru).

- Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam, DATUK HAJI MOHAMED BIN YAACOB, S.P.M.K., P.G.D.K., S.M.T. (Tanah Merah).
- „ Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Ulu Selangor).
- „ Menteri Perusahaan Utama, DATUK MUSA BIN HITAM, S.P.M.J. (Labis).
- „ Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, P.S.M., S.P.M.K. (Ulu Kelantan).
- „ Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK ABDUL SAMAD BIN IDRIS, J.M.N., P.J.K. (Kuala Pilah).
- „ Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, TUAN HAJI HASSAN ADLI BIN HAJI ARSHAD, J.S.M. (Bagan Datok).
- „ Menteri Tak Berpotfolio, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N. (Batu Berendam).
- „ Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua, TAN SRI DATUK SYED NASIR BIN ISMAIL, P.M.N., D.P.M.J., D.P.M.P., J.M.N., P.I.S. (Pagoh).
- „ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, DATO' SHARIFF AHMAD, D.I.M.P., J.M.N. (Jerantut).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATUK SERI MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., K.M.N. (Pulau).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DATO HAJI MUSTAPHA BIN HAJI ABDUL JABAR, D.P.M.S., J.M.N., J.P. (Sabak Bernam).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, DATO' SRI HAJI KAMARUDDIN BIN HAJI MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).
- „ Timbalan Menteri Pelajaran, DATUK CHAN SIANG SUN, J.S.M., P.J.K., J.P. (Bentong).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, TUAN MOKHTAR BIN HAJI HASHIM (Tampin).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.D.K. (Kota Setar).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN RICHARD HO UNG HUN (Lumut).
- „ Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DR. SULAIMAN BIN HAJI DAUD, J.B.S. (Santubong).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN PAUL LEONG KHEE SEONG (Taiping).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, DATO' HAJI RAMLI BIN OMAR, D.P.M.P., K.M.N., P.M.P. (Bagan Serai).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DR. GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).
- „ Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK SERI DR. NEO YEE PAN (Muar).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Perhubungan, TUAN MOHD. ALI BIN M. SHARIFF (Kuantan).

„ Timbalan Menteri Undang-undang, TUAN RAIS YATIM (Jelevu).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, TUAN S. SUBRAMANIAM (Damansara).

„ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).

„ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, TUAN K. PATHMANABAN, K.M.N. (Telok Kemang).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN LEW SIP HON, J.M.N., K.M.N. (Shah Alam).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, TUAN ABDUL MANAN BIN OTHMAN, P.P.T. (Kemaman).

„ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN MUSTAPHA *alias* HASSAN BIN ALI (Kuala Trengganu).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan, DR. LING LIONG SIK (Mata Kuching).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perumahan dan Kemajuan Perkampungan, TUAN MOHD. ZAHARI BIN AWANG (Kuala Krai).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN PATRICK ANEK UREN (Bau-Lundu).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN (Besut).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perhubungan, TUAN LUHAT WAN (Baram).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, TUAN JAWAN ANAK EMPALING (Rajang).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Pertahanan, DATO' ABDUL JALAL BIN HAJI ABU BAKAR, D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Batu Pahat).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN HAJI EMBONG BIN YAHYA, A.M.N. (Ledang).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan, TUAN HAJI ABDUL WAHAB BIN YUNUS, P.J.K. (Dungun).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATUK SAADUN BIN MUHAMMAD NOH (Panti).

„ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).

„ TAN SRI ABDUL AZIZ BIN YEOP AL-HAJ, P.S.M. (Padang Rengas).

„ TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Alor Gajah).

„ DATUK PATINGGI TAN SRI (DR.) HAJI ABDUL-RAHMAN BIN YA'KUB, D.P., P.M.N., S.P.M.J., S.I.M.P., S.P.M.K., S.P.D.K., P.N.B.S. (Payang).

- Yang Berhormat TUAN HAJI ABDUL RASHID BIN HAJI JAIS, A.D.K., A.S.D.K. (Ulu Padas).
- „ DATUK HAJI ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S. (Machang).
- „ TUAN ABDULLAH MAJID, K.M.N. (Raub).
- „ PENGHULU ABIT ANAK ANGKIN, P.P.N. (Kapit).
- „ TUAN ABU BAKAR BIN ARSHAD (Hilir Perak).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN HAJI ITHNIN (Jasin).
- „ PENGIRAN HAJI AHMAD BIN PENGIRAN INDAR, A.S.D.K., A.D.K. (Kinabatangan).
- „ TUAN HAJI AHMAD SHUKRI BIN HAJI ABD. SHUKOR (Padang Terap).
- „ TUAN AJAD BIN O. T. OYONG, A.D.K. (Labuk Sugut).
- „ TUAN A. K. ALIUDDIN (Kimanis).
- „ TUAN ARIFFIN BIN HAJI DAUD (Permatang Pauh).
- „ TUAN AU HOW CHEONG (Telok Anson).
- „ TUAN AZAHARI BIN MD. TAIB, J.S.M., A.M.N., S.M.K., J.P. (Kulim Bandar Bharu).
- „ TUAN AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM (Batang Padang).
- „ TUAN BUJA BIN GUMBILAI, A.S.D.K. (Tuaran).
- „ DR. CHEN MAN HIN (Seremban).
- „ TUAN CHIAN HENG KAI (Batu Gajah).
- „ TUAN CHIENG TIONG KAI *alias* CHIENG SIE LUNG (Sarikei).
- „ TUAN CHIN HON NGIAN (Rengam).
- „ PUAN CHOW POH KHENG (Selayang).
- „ TUAN RICHARD DAMPENG ANAK LAKI (Serian).
- „ TUAN EDWIN ANAK TANGKUN, A.B.S. (Batang Lupar).
- „ TUAN FAN YEW TENG (Menglembu).
- „ TUAN FARN SEONG THAN (Sungei Besi).
- „ DATIN HAJJAH FATIMAH BINTI HAJI ABDUL MAJID, J.M.N., P.I.S. (Semerah).
- „ TUAN HAJI HADADAK BIN HAJI D. PASAUK (Simunjan).
- „ DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH (Keningau).
- „ TUAN HASHIM BIN GHAZALI (Matang).
- „ DATUK NIK HASSAN BIN ABDUL RAHMAN, S.P.M.T., P.S.D., K.M.N. (Kuala Nerus).
- „ TUAN SYED HASSAN BIN SYED MOHAMED, P.J.K. (Arau).
- „ DR. HEE TIEN LAI *alias* HEE TEN LAI, A.M.N., P.I.S. (Ayer Hitam).
- „ TUAN HISHAMUDDIN BIN HAJI YAHAYA (Maran).
- „ TUAN JA'AFAR BIN HAMZAH, P.I.S. (Johor Bahru).
- „ TUAN HAJI JAMIL BIN ISHAK, P.J.K. (Tanjong Karang).
- „ TUAN JONATHAN NARWIN ANAK JINGGONG (Lubok Antu).

Yang Berhormat TUAN LATIP BIN HAJI DRIS (Mukah).

- „ TUAN LEE BOON PENG, A.M.N., J.P., P.J.K. (Mantin).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TUAN LEO MOGGIE ANAK IROKE (Kanowit).
- „ TUAN LIBEN ANAK KATO *alias* WAIRY LIBEN ANAK KATO (Betong).
- „ TUAN LIM CHO HOCK (Ipoh).
- „ DR. LIM CHONG EU (Tanjong).
- „ TUAN LIM KIAM HOON *alias* LIM AH YING (Padang Serai).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ DATUK PETER LIM PUI HO, P.G.D.K., J.P., B.K. (Sandakan).
- „ DATUK PETER LO SU YIN, P.G.D.K. (Gaya).
- „ TUAN LOH FOOK YEN (Kluang).
- „ TUAN LUKMAN BIN ABDUL KADIR, P.J.K. (Ulu Nerus).
- „ TUAN HAJI MADINA BIN UNGGUT, P.P.N. (Bandau).
- „ DATUK ALBERT MAH, D.M.P.N., K.M.N., P.J.K. (Bukit Bendera).
- „ TUAN MAK HON KAM, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ TUAN HAJI MOHAMED KHIR JOHARI (Kuala Muda).
- „ DATUK MOHAMED NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK, O.K.I.S. (Pekan).
- „ TAN SRI HAJI MOHAMED SAID BIN KERUAK, P.M.N., S.P.D.K. (Kota Belud).
- „ TUAN MOHAMED SOPIEE BIN SHEIKH IBRAHIM, J.M.N. (Kepala Batas).
- „ TUAN MOHD. BAKRI BIN ABDUL RAIS (Parit).
- „ TUAN HAJI MOHD. IDRIS BIN HAJI IBRAHIM, J.S.M. (Setapak).
- „ TUAN MOHD. SALLEH BIN DATUK PANGLIMA ABDULLAH, A.S.D.K., A.D.K. (Silam).
- „ TUAN HAJI MOHD. TAUFECK BIN O. K. K. HAJI ASNEH, B.S.K., B.K., P.P.M. (Hilir Padas).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH (Bachok).
- „ DATUK ENSKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, D.P.M.T., J.M.N., P.J.K. (Ulu Trengganu).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L. (Marudu).
- „ DATUK SYED NAHAR BIN TUN SYED SHEH SHAHABUDDIN, D.P.M.K., K.M.N., (Jerlun-Langkawi).
- „ RAJA NASRON BIN RAJA ISHAK, K.M.N., P.J.K. (Kuala Selangor).
- „ TUAN NGAN SIONG HING (Kinta).

- Yang Berhormat TENGKU NOOR ASIAH BINTI TENGKU AHMAD, A.M.N., P.B. (Tumpat).
- „ TUAN OH KENG SENG (Petaling).
- „ TOH PUAN OON ZARIAH BINTI ABU BAKAR, A.M.N., A.M.P., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- „ TUAN Oo GIN SUN, A.M.K. (Alor Setar).
- „ TUAN PANG SUI CHEE *alias* ALEX PANG, B.K., A.D.K. (Tawau).
- „ TUAN RACHA UMONG, P.B.S. (Limbang-Lawas).
- „ TUAN RASIAH RAJASINGAM (Jelutong).
- „ TUAN S. SAMY VELLU, A.M.N. (Sungai Siput).
- „ TUAN SANUSI BIN JUNID (Jerai).
- „ DATUK SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kuala Kedah).
- „ TUAN SHAARI BIN JUSOH, P.P.N. (Kangar).
- „ DATUK HAJI SHAFIE BIN ABDULLAH, P.G.D.K., A.M.N., B.C.K., P.B.S., J.P. (Baling).
- „ TUAN SHAMSUDDIN BIN DIN, P.P.N. (Grik).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALEH, A.M.N., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIBAT ANAK TAGONG *alias* SIBUT MIYUT ANAK TAGONG (Ulu Rajang).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN HAJI SUHAIMI BIN DATUK HAJI KAMARUDDIN, A.M.N. (Sepang).
- „ WAN SULAIMAN BIN HAJI IBRAHIM, S.M.K. (Pasir Puteh).
- „ TUAN SULAIMAN BIN HAJI TAIB, A.M.P. (Parit Buntar).
- „ TUAN SU LIANG YU (Beruas).
- „ DR. TAN CHEE KHOON (Kepong).
- „ TUAN TAN CHENG BEE, A.M.N., J.P. (Bukit Mertajam).
- „ DATUK JAMES STEPHEN TIBOK, P.G.D.K., A.D.K. (Penampang).
- „ TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ TUAN WEE HO SOON (Bandar Sibu).
- „ TUAN YANG SIEW SIANG, P.B.S. (Miri-Subis).
- „ DATUK STEPHEN YONG KUET TZE, P.N.B.S. (Padawan).
- „ TUAN HAJI YUSOF RAWA *alias* HAJI YUSOF BIN HAJI ABDULLAH, J.P. (Ulu Muda).
- „ TENGKU ZAID AL-HAJ BIN TENGKU AHMAD, D.P.M.K., J.M.K., S.M.K. (Pasir Mas).
- „ WAN ZAINAB BINTI M. A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN HAJI ZAKARIA BIN ISMAIL, P.B. (Rantau Panjang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Haji A. Hasmuni bin Haji Hussein.

Penolong Kanan Setiausaha: Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penterjemah Melayu Kanan/Pemangku Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abd. Hamid.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting: Yahya Manap.

Penolong Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

**N. Ramaswamy
Louis Yeoh Sim Ngoh
Abdul Rahman bin Haji Abu Samah
Suhor bin Husin
Amran bin Ahmad
Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof
Margaret Chye Kim Lian
Puan Ng Chong Kin
Puan Kong Yooi Thong
Juliah binti Awam
Supiah binti Dewak
Ismail bin Hassan
Shamsiah binti Mohd. Yusof
Kalsom binti Ghazali**

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT

Rabu, 2hb November, 1977

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mem-*
pengerusikan Mesyuarat)

**JAWAPAN-JAWAPAN MULUT
BAGI PERTANYAAN-
PERTANYAAN**

PENYAKIT PUAN (V.D.)

1. **Dr. Hee Tien Lai** minta Menteri Kesihatan menyatakan samada benar bahawa B-Lactamase (Penicillinase) yang mengeluarkan Penicillin-resistant *Nisseria Gonorrhoea* telah diasingkan buat pertama kalinya di dalam sejarah perubatan Malaysia oleh Instituit Penyelidikan Perubatan daripada contoh yang terdapat pada seorang pesakit yang gagal menggerakbalas kepada rawatan. Jika ya,:

- (a) apakah langkah-langkah yang telah diambil untuk memberitahu ahli-ahli profesion perubatan dan orang ramai tentang adanya jenis penyakit puan (V.D.) yang bahaya ini; dan
- (b) apakah langkah-langkah yang telah diambil untuk memastikan punca jangkitannya dan untuk mencegah ianya dari merebak kepada lain-lain anggota masyarakat dan juga pelacur.

Menteri Kesihatan (Tan Sri Dato' Lee Siok Yew): Tuan Yang di-Pertua, Malaysia tidak mempunyai laporan tentang Lactamase-B (Penicillinase) yang menghasilkan gonorrhoea *Neisseriam* menyebabkan gonorrhoea pelawan-penicillin sehingga 21.6.77 apabila Instituit Penyelidikan Perubatan, Kuala Lumpur buat pertama kalinya mengasingkan

Lactamase-B (Penicillinase) yang menghasilkan gonorrhoea dari specimen seorang pesakit yang gagal bertindak (react) terhadap ampicillin yang diberikan kepadanya oleh seorang pakar perubatan persendirian di kawasan Kuala Lumpur.

Pesakit ini ialah seorang peniaga Cina berumur 37 tahun. Nampaknya pesakit tersebut mendapat penyakit ini di negeri Thailand. Pesakit ini tidak mendapatkan rawatan selanjutnya. Adalah sukar untuk menentukan samada kes-kes serupa ini ada atau tidak kerana kebanyakan doktor-doktor persendirian merawat kes-kes penyakit kelamin secara klinikal sahaja dan mereka tidak menjalankan ujian-ujian makmal.

Apabila Kementerian saya diberitahu melalui telefon oleh doktor-doktor persendirian yang mengamalkan sebagai pakar penyakit kelamin, usaha untuk mengesan kes tersebut dengan bantuan doktor-doktor persendirian berkenaan gagal kerana disebabkan oleh kepalsuan nama dan alamat.

Pemberitahu dari doktor-doktor persendirian tentang penyakit berjangkit secara am, penyakit V.D. khususnya selalunya tidak memuaskan. Oleh yang demikian penyiasatan epidemiologi terhadap kes-kes ini untuk mengenal dan menghapuskan sumber jangkitan adalah terlalu sukar.

Bagi mencegah merebaknya penyakit serupa ini amnya dan gonorrhoea pelawan-penicillin khususnya, Kementerian Kesihatan telah mengambil langkah-langkah seperti berikut:—

- (1) Pada 18hb Julai, 1977 satu surat pekeliling berkaitan kes gonorrhoea pelawan-penicillin bersama dengan langkah-langkah sesuai untuk menjaga sebarang kes "sexually transmitted diseases" yang disyaki, telah dihantar kepada Persatuan Perubatan Malaysia (MMA) dan kesemua doktor-doktor persendirian yang berdaftar di Malaysia, mengarahkan mereka melaksanakan 4 langkah-langkah yang tentu untuk mencegah kemerebakannya.
- (2) Kementerian Kesihatan telah menjalankan satu kajian kebangsaan mengenai "sexually transmitted diseases" dan sedang menyediakan satu rancangan komprehensif bagi pengawalan "sexually transmitted diseases" untuk mengawal dan mencegah perkembangan "sexually transmitted diseases" di Malaysia.
- (3) Seorang pegawai Pengawalan "sexually transmitted diseases" telah dikhaskan untuk bertugas di Yunit Epidemiologi, Kementerian Kesihatan.
- (4) Meminta bantuan teknikal dari WHO.
- (5) Perkhidmatan makmal diberi percuma kepada semua doktor yang menghantar contoh (specimens) dari pesakit-pesakit yang disyaki mengidap "sexually transmitted diseases".
- (6) Borang Pemberitahu dipermudahkan supaya senang untuk para doktor melaporkan kes-kes "sexually transmitted diseases".

Tidak seperti denggi dan polio yang tidak ada rawatan penyembuhan, "sexually transmitted diseases" mahupun gonorrhoea pelawan-pelawan penicillin boleh disembuhkan jika ianya dikelolakan dengan betul, sungguhpun antibiotik-antibiotik yang lebih mahal dan masa yang lebih panjang untuk rawatan diperlukan.

PERHUBUNGAN PERDAGANGAN MALAYSIA-AUSTRALIA

2. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan apakah keadaan perhubungan perdagangan di antara Malaysia dan Australia pada masa ini berikutan dengan perbincangan beliau baru-baru ini dengan Perdana Menteri Australia, Tuan Malcolm Fraser, dan samada perbincangan itu telah membantu memperbaiki iklim perdagangan di antara kedua-dua buah negara itu.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Datuk Mohamed bin Rahmat): Tuan Yang di-Pertua, keadaan perhubungan perdagangan di antara Malaysia dan Australia tidak banyak berubah walaupun ada perbincangan di antara Y.A.B. Perdana Menteri dengan Perdana Menteri Australia, Tuan Malcolm Fraser pada awal bulan Ogos 1977. Walau bagaimanapun, beberapa tindakan akan diambil untuk merapatkan lagi perhubungan perdagangan di antara kedua negara seperti dipersetujui di dalam mesyuarat di antara Ketua-ketua Negara ASEAN dengan Australia baru-baru ini, di antara lain:—

"The ASEAN Heads of Government and the Prime Minister of Australia agreed that they should improve the consultative mechanisms to promote further a cooperative and constructive approach to the development of mutual trade relations, and that in this regard the Foreign Ministers would make appropriate proposals to their respective Governments at the earliest opportunity".

Selain dari itu, masalah perdagangan di antara Malaysia dengan Australia akan juga dibincangkan melalui ASEAN-Australia Dialogue.

Adalah diharapkan melalui badan-badan ini perhubungan perdagangan di antara kedua negara akan bertambah baik lagi.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri ada berkata bahawa beberapa tindakan akan diambil untuk merapatkan lagi hubungan perdagangan di antara Australia dan Malaysia, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan apakah tindakan-tindakan ini selain daripada apa yang telah diputuskan oleh Persidangan Ketua-ketua Negara ASEAN. Kedua, saya juga hendak mendapat tahu, adakah ASEAN/Australia dialog telah dimulakan dan jika ada apakah hasil yang telah dicapai?

Datuk Mohamed bin Rahmat: Tuan Yang di-Pertua, menyusuli daripada ketetapan bersama yang telah dicapai di Persidangan Kemuncak dahulu bahawa pada hari ini satu Working Committee akan ditubuhkan bagi menentukan bahawa tindakan selanjutnya akan dapat diambil di antara ASEAN dengan Australia. Selain daripada itu, ada kemungkinan dalam masa yang singkat beberapa kegiatan lagi akan dijalankan iaitu seperti mengadakan ASEAN Trade Fair ataupun Investment Seminar di antara ASEAN dengan Australia. Ini adalah usaha-usaha selanjut yang diharap akan dapat diambil.

Mengenai dialog di antara Australia dengan Malaysia, perkara ini telahpun dijalankan sebelum Persidangan Kemuncak ASEAN yang diadakan dahulu dan untuk masa ini belum ada lagi usaha yang baharu untuk mengadakan dialog itu tetapi kalau dirasakan perlu ini akan dilaksanakan.

MEMBANTU KOPERASI

3. Raja Nasron bin Raja Ishak minta Menteri Pertanian menerangkan setakat manakah Kementerian ini dapat membantu koperasi-koperasi untuk mendapat kemudahan daripada Kerajaan Negeri dan Badan-badan Berkanun membolehkan koperasi-koperasi mendapat tanah, menukar syarat-syarat tanah, meluluskan pelan-pelan dan juga kemudahan-kemudahan daripada badan berkanun serta bank.

Timbalan Menteri Pertanian (Tuan Edmund Langgu anak Saga): Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pertanian hanya dapat memberikan perakuan dan jasa baiknya kepada pihak Kerajaan-kerajaan Negeri dan Badan-badan Berkanun dan bank-bank itu sendiri oleh kerana perkara-perkara tersebut, sebagaimana diketahui, adalah dalam kuasa pihak Kerajaan-kerajaan Negeri dan Badan-badan yang berkenaan.

PEGAWAI-PEGAWAI SEMENTARA

4. Tuan Ariffin bin Haji Daud minta Perdana Menteri menyatakan samada beliau sedar bahawa Pegawai-pegawai Sementara yang mempunyai kelayakan penuh tetapi mengisi jawatan sementara tidak layak diberi tunggakan gaji mengikut Lapuran Kabinet. Jika sedar, mengapa.

Menteri Tak Berpotfolio (Tan Sri Chong Hon Nyan): Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sedar bahawa ada golongan Pegawai-pegawai Sementara yang tidak layak diberi tunggakan mengikut gaji Lapuran Jawatankuasa Kabinet. Hanya Pegawai-pegawai Sementara yang mempunyai kelayakan penuh menurut sekim perkhidmatan dan mengisi jawatan dalam anggaran perbelanjaan sahaja yang layak menerima tunggakan gaji baru. Pegawai-pegawai Sementara yang tidak bekerja sepenuh masa dan Pegawai-pegawai Sementara yang dilantik dengan syarat-syarat sambilan tidak dibayar tunggakan gaji walaupun mereka mempunyai kelayakan bagi jawatan-jawatan tetap. Walau bagaimanapun, gaji mereka adalah diubahsuai mengikut kadar tanggagaji baru mulai 1hb Julai, 1977.

Saya ingin menegaskan bahawa ada perbezaan antara Pegawai Sementara dengan Pegawai Tetap. Ada golongan Pegawai-pegawai Sementara dipilih tanpa melalui Suruhanjaya Perkhidmatan dan syarat-syarat kelayakan dan perkhidmatan tidak diambil kira sepenuhnya. Semua ini diketahui oleh pegawai

berkenaan dan diterima oleh mereka di waktu mereka menerima tawaran bekerja. Oleh itu, mereka tidak boleh menuntut taraf yang sama dengan Pegawai Tetap.

PAKAIAN (UNIFORM) PERAJURIT

5. **Datuk Haji Shafie bin Abdullah** minta Menteri Pertahanan menyatakan berapa jenis pakaian dan berapa helai pakaian disediakan kepada tiap-tiap seorang perajurit tiap-tiap tahun dan adakah Kerajaan sedar iaitu kekurangan pakaian berlaku dalam Angkatan Tentera hari ini dan jika sedar, apakah tindakan yang Kerajaan bercadang hendak ambil dalam hal ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertahanan (Dato' Abdul Jalal bin Haji Abu Bakar): Tuan Yang di-Pertua, sebanyak dua jenis pakaian (uniform) diberi kepada anggota-anggota lain-lain pangkat untuk mereka menjalankan tugas-tugas harian dan tugas-tugas operasi, iaitu baju serta seluar hijau dan baju serta seluar celoreng. Pegawai-pegawai hanya diberikan uniform celoreng untuk tugas operasi.

Bilangan pengeluaran (scale of issue) adalah berlainan di antara anggota-anggota tentera tetap, anggota-anggota tentera wataniah/tentera tempatan yang dikerah dan anggota-anggota tentera wataniah/tentera tempatan yang tidak dikerah. Bilangan pengeluaran adalah seperti berikut:—

a. Anggota Tentera Tetap

	Kesatuan Tempur (Teeth Arm)	Kesatuan Bantuan (Supporting Units)
(i) Jacket Celoreng	3	2) Untuk) Tugas)
(ii) Seluar Celoreng	3	2) Operasi
(iii) Baju Hijau	2	3) Untuk) Pakaian
(iv) Seluar Hijau	2	4) Kerja

b. Anggota Tentera Wataniah/Tentera Tempatan Yang Dikerah (mobilised)

(i) Jacket Celoreng	3	) Untuk Tugas) Operasi
(ii) Seluar Celoreng	3	)
(iii) Baju Hijau	2	)
		) Untuk Pakaian) Kerja
(iv) Seluar Hijau	3	)

c. Anggota Tentera Wataniah/Tentera Tempatan Yang Tidak Dikerah

(i) Jacket Celoreng	Tidak ada	) Tidak ada) membuat Operasi
(ii) Seluar Celoreng	Tidak ada	)
(iii) Baju Hijau	2	) Untuk Pakaian) Kerja
(iv) Seluar Hijau	2	)

Penggantian baju/seluar ini dibuat pada bila-bila masa melalui Kuatermaster pasukan dengan kadar pertukaran satu diganti satu (one for one basis).

Kementerian ini memang sedar ada kalanya terdapat kekurangan pakaian-pakaian tetapi ini adalah untuk sementara waktu sahaja. Kekurangan ini bukanlah disengajakan tetapi disebabkan oleh beberapa faktor yang tidak dapat dielakkan seperti lewat pembekalan, masaalah kontrek dan adakalanya stok simpanan pakaian terpaksa dikeluarkan untuk penubuhan pasukan yang tidak dirancang di dalam Rancangan Malaysia Ketiga. Walau bagaimanapun pihak Kerajaan sentiasa memandang berat dan sedang mengambil tindakan bagi mengatasi masaalah kekurangan stok pakaian dan diharapkan dengan penubuhan Depoh Simpanan Pertahanan (Defence Reserve Depot) maka masaalah kekurangan pakaian akan dapat diatasi keseluruhannya.

PAPAN TANDA DALAM BAHASA MELAYU

6. **Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar (di bawah S.O. 24 (2))** minta Menteri Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan menyatakan samada Kerajaan bercadang membuat

papan-papan tanda di seluruh negeri di dalam Malaysia dengan tulisan-tulisan bahasa Melayu atau jawi, supaya dilihat oleh pelancung-pelancung bahawa kita benar-benar mempraktikkan bahasa rasmi negara ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kerajaan Tempatan dan Wilayah Persekutuan (Dr. Ling Liong Sik): Tuan Yang di-Pertua, soal membuat papan-papan tanda di kedai-kedai dan bangunan-bangunan perniagaan dalam Bahasa Malaysia bolehlah dikatakan berbangkit di setiap sidang Parlimen dan jawapan yang telah diberi adalah oleh kerana pihak berkuasa-pihak berkuasa yang melaksanakan dasar ini ialah Penguasa-penguasa Tempatan yang di bawah pentadbiran Kerajaan-kerajaan Negeri, kecuali Dewan Bandaraya Kuala Lumpur, maka terpulanglah kepada kebijaksanaan Kerajaan-kerajaan Negeri dan Penguasa-penguasa Tempatan melaksanakannya.

Sebagaimana yang kita semua maklum soal papantanda dalam Bahasa Malaysia ini adalah satu issue yang melibatkan banyak masaalah dan sebarang langkah yang akan diambil untuk melaksanakannya hendaklah dengan cara kerjasama antara pihak-pihak berkenaan dengan swasta dan juga antara Kerajaan ataupun Penguasa-penguasa Tempatan. Walaupun demikian, dasar ini juga di-amalkan oleh beberapa buah negeri dan Penguasa-penguasa Tempatan. Umpamanya, di Selangor dan satu dasar yang menghendaki supaya papantanda hendaklah mengandungi Bahasa Malaysia yang prominent samada dari segi besar hurufnya atau saiz papannya ataupun warna tulisannya dan tulisan Bahasa Malaysia atau papantanda itu hendaklah diletakkan di sebelah atas tulisan atau papan-papan tanda bahasa-bahasa lain.

Adalah diperhatikan di Dewan Bandaraya Kuala Lumpur, Majlis Perbandaran Petaling Jaya dan beberapa buah bandar-bandar lain amalan ini dilaksanakan dengan cara beransur-ansur dengan harapan pada satu ketika kelak pihak-pihak berkenaan akan bekerjasama dan menggunakan dengan sepenuhnya bahasa rasmi negara kita.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Tadi Yang Berhormat Setiausaha Parlimen ada mengatakan bahawa papantanda di kedai-kedai itu terpulang kepada Kerajaan Negeri masing-masing untuk melaksanakannya, tetapi mengapakah papantanda-papantanda yang dibuat oleh Penguasa-penguasa Tempatan digunakan dalam empat bahasa, misalnya, Majlis Perbandaran Seberang Perai.

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Ahli Yang Berhormat itu ulang sekali lagi?

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ditulis dalam empat bahasa, kata Yang Berhormat dari Permatang Pauh tadi.

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, saya percaya perbuatan itu ialah oleh sebab ada sesuatu message yang mustahak sekali dan Penguasa-penguasa Tempatan Seberang Perai barangkali ada tujuan untuk memberitahu kepada semua rakyat walaupun apa-apa keturunan dan pada masa ini saya percaya Penguasa-penguasa Tempatan pun tahu ada orang yang sudah tua yang tidak ada peluang belajar Bahasa Malaysia yang hanya mengetahui Bahasa China atau Bahasa Tamil dan untuk tujuan beritahu kepada semua rakyat, saya ingat pada masa ini barangkali pihak Penguasa Tempatan itu ingat sesuai dapat papan-papan tanda dalam empat bahasa.

Tuan Hishamuddin bin Haji Yahaya: Soalan tambahan. Jika masaalah message yang dimaksudkan oleh Setiausaha Parlimen tadi, adakah bermakna jikalau sesuatu tempat itu hanya kebanyakannya terdiri daripada, katakan 90% orang yang bukan Melayu iaitu orang Cina, maka kerana message itu yang dipentingkan oleh Setiausaha Parlimen jadi semestinya papantanda itu ditulis dalam Bahasa China. Adakah maksudnya begitu?

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak bermaksud macam itu, oleh sebab itu papantanda semua di dalam empat bahasa walaupun tempat itu ada 90% daripada satu kaum atau 10% dari kaum lain.

Tuan Ariffin bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat Setiausaha Parlimen ada mengatakan papantanda itu digunakan dalam empat bahasa mungkin kerana ada message yang mustahak. Memang tiap-tiap papantanda itu tujuannya untuk menyampaikan message. Beliau juga ada mengatakan mungkin orang Cina tidak mengerti Bahasa Malaysia dan sebagainya. Apa hal pula dengan Bahasa Inggeris?

Soalan tambahan saya yang kedua, adakah ini dasar Kementerian beliau untuk membenarkan Penguasa-penguasa Tempatan menggunakan empat bahasa? Tidakkah difikirkan elok bahawasanya Kementerian beliau sendiri menunjukkan contoh dan memulai dengan menggunakan bahasa yang disebutkan dalam soalan asal tadi?

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, kepada soalan yang pertama mengenai Bahasa Inggeris, barangkali ini untuk kegunaan atau penyampaian message kepada pelancung-pelancung yang tidak tahu Bahasa Malaysia, India atau China.

Yang kedua, Penguasa-penguasa Tempatan pada fikiran saya bukanlah menggalakkan memakai empat bahasa pada selama-lamanya. Pada masa ini di banyak tempat barangkali sesuai. Ini akan diubah dari semasa ke semasa bergantung kepada keadaan yang berada dari semasa ke semasa.

Tuan Lim Kit Siang: (*Bangun*).

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Nanti, sabar dahulu. Kalau dibenarkan soalan tambahan mengikut daripada jawapan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen ini berpanjangan. Jadi satu kali sahaja lagi saya benarkan, yang akhir. Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka.

Tuan Lim Kit Siang: Bolehkah Yang Berhormat memberitahu Dewan ini samada ada apa-apa peraturan atau undang-undang yang melarang penggunaan lain-lain bahasa untuk

papan tanda, baik dalam Kerajaan-kerajaan Tempatan atau di tempatan-tempatan, atau pejabat-pejabat tempatan?

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Soalan ini sebenarnya boleh kata keluar sedikit daripada soalan asal, tetapi ada hubungan dengan jawapan Setiausaha Parlimen tadi. Sila jawab.

Dr. Ling Liong Sik: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya tidak ada undang-undang yang melarang papan-papan tanda atau iklan-iklan menggunakan bahasa lain tetapi mengikut dasar Kerajaan kita, kita hendaklah menggalakkan peniaga-peniaga untuk menggunakan lebih sedikit Bahasa Malaysia.

KANUN LEBUHRAYA KUALA LUMPUR—SEREMBAN

7. Tuan Lim Kit Siang (*di bawah S. O. 24 (2)*) minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam mengenakan satu kanun Lebuhraya bagi Lebuhraya Seremban-Kuala Lumpur memandang kepada kadar kemalangan yang kian meningkat sejak Lebuhraya tersebut dibuka untuk lalulintas terutamanya dengan mengenakan sekatan kederasan, mengadakan jalan sampingan dan tapak-tapak untuk mendirikan pusat-pusat menjual minuman.

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Datuk Haji Abdul Ghani Gilong): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat Kementerian saya telah menubuhkan satu Jawatankuasa Kecil untuk mengkaji tentang sekatan kederasan di Jalan-jalanraya termasuk Lebuhraya Kuala Lumpur-Seremban. Di samping itu, Jawatankuasa ini juga sedang mengkaji untuk mengadakan jalan-jalan sampingan dan tempat-tempat untuk menjual minuman dan saya yakin keputusan ini dan dilaksanakan dengan secepat yang mungkin.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat

Menteri sedar bahawa di Lebuhraya Seremban-Kuala Lumpur khususnya di persimpangan Kajang ke Serdang terdapat satu tempat yang sangat merbahaya di mana telah berlaku banyak kemalangan oleh kerana tidak ada apa-apa kawalan ke atas trafik yang keluar daripada jalan-jalan yang kecil dari Serdang atau Kajang dan masuk highway. Jadi, apakah tindakan yang akan diambil untuk membetulkan keadaan ini.

Datuk Haji Abdul Ghani Gilong: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat itu, sebenarnya saya pun baru sahaja balik setelah pergi memeriksa perkara ini dan tindakan sedang diambil untuk memperbaiki keadaan itu.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Itulah, dulu minta buat Lebuhraya supaya pantas dan kenderaan boleh jalan laju. Jadi sekarang sudah kemalangan pula. Tidak buat Lebuhraya dulu lain pula soalnya.

PRAMUGARA/PRAMUGARI RAKYAT SABAH DI MAS

8. **Tuan A.K. Aliuddin** bertanya kepada Menteri Perhubungan berapa ramai bilangan rakyat Sabah yang bertugas sebagai pramugara dan pramugari dengan Sistem Penerbangan Malaysia (MAS), dan berapa ramai yang telah memohon jawatan tersebut, telah tidak diterima dan nyatakan sebab-sebab mengapa mereka tidak diterima.

Timbalan Menteri Perhubungan (Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff): Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini bilangan rakyat Sabah yang bertugas sebagai pramugari dan pramugara dengan Sistem Penerbangan Malaysia (MAS) ialah seramai 13 orang iaitu lapan orang pramugara dan lima orang pramugari. Daripada jumlah itu 11 telah dipilih dari tahun 1965 hingga 1974 dan dua lagi pada tahun 1976 hingga 1977.

Pada tahun 1976 hingga 1977 sebanyak 162 permohonan untuk jawatan pramugara dan

pramugari telah diterima dari Sabah. Dari jumlah itu dua orang pemohon sahaja yang telah berjaya. Permohonan-permohonan tidak berjaya ini adalah kerana mereka tidak memenuhi keperluan syarat-syarat yang ditetapkan ataupun kurang memuaskan semasa temuduga.

Tuan A.K. Aliuddin: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Dapatkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan dengan memberikan pecahan bilangan bumi-putra dan berapa orang di antara mereka yang berkhidmat dengan Fokker Friendship, Boeing 707, Boeing 737 dan DC 10.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Detail-detail seperti ini berkehendakkan notis, melainkan Yang Berhormat suka hendak menjawab.

Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff: Saya minta notis.

PERKHIDMATAN TALIPON

9. **Tuan Lee Boon Peng** (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Menteri Perhubungan menyatakan sebab-sebab taraf perkhidmatan talipon tidak memuaskan khususnya di Kuala Lumpur, dan samada beliau sedar bahawa ini akan mempengaruhi kegiatan-kegiatan ekonomi dalam negara ini. Apa tindakan-tindakan akan diambil untuk membetulkan keadaan ini.

Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff: Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar bahawa taraf perkhidmatan talipon khususnya di Kuala Lumpur tidak memuaskan. Sebenarnya terdapat tambahan permintaan talipon dalam beberapa tahun yang lalu di seluruh negara yang telah mengatasi keupayaan Jabatan Talikom untuk menemui keperluan ini dengan serta-merta. Oleh kerana sebahagian besar daripada permintaan ini adalah dalam kawasan Kuala Lumpur dan Petaling Jaya maka terdapat sedikit kelewatan bagi mengadakan perkhidmatan talipon di beberapa kawasan

baharu yang sedang membangun di sekitar Kuala Lumpur dan Petaling Jaya. Kadar tambahan permintaan talipon ini boleh dibuktikan.

Pada pertengahan Rancangan Malaysia Kedua kira-kira 2,000 permohonan talipon dibuat tiap-tiap bulan. Akan tetapi pada penghujung tahun pertama Rancangan Malaysia Ketiga angka ini telah berlipat-ganda iaitu lebih daripada 5,000 permohonan bagi sebulan.

Saya sedar betapa mustahaknya taraf perkhidmatan talipon yang bermutu tinggi bagi menggiatkan lagi kegiatan ekonomi di negara kita. Oleh itu, Kementerian saya dan Jabatan Talikom Malaysia sedang berusaha sedaya upaya untuk mengadakan satu taraf perkhidmatan talipon yang baik di negara kita. Di bawah Rancangan Malaysia Ketiga sebanyak \$1,080 juta telah diuntukkan kepada Jabatan-jabatan Talikom dan dengan peruntukan ini Jabatan Talikom merancang untuk memasang kira-kira 300,000 talipon lagi di bawah Rancangan Malaysia Ketiga.

Untuk makluman Yang Berhormat, Jabatan Talikom sekarang ini sedang memasang hampir 3,500 talian talipon-talipon yang baharu pada tiap-tiap bulan dan dalam tempoh masa tahun 1976 hingga bulan Jun 1977 sejumlah 54,376 talian-talian tambahan telah dipasang di seluruh Malaysia. Pada masa yang sama tindakan-tindakan telah dijalankan untuk memperbaiki dan meluaskan dan memodenkan ibu-ibu sawat talipon dan juga laluan-laluan sambung jauh dan cawangan supaya Jabatan Talikom dapat mengadakan satu perkhidmatan talipon automatik yang lebih baik. Dalam tahun 1977 ibusawat beroperator di Mentakab, Muar, Bukit Mertajam dan Kluang telah digantikan dengan ibusawat automatik untuk kemudahan-kemudahan panggilan terus dial dan muatan tambahan.

Alat-alat untuk menggantikan lapan buah ibu-ibusawat beroperator kepada ibusawat automatik juga telah dipesan dan kerja-kerja ini dijangka siap pada tahun 1979.

Selain daripada itu, rancangan-rancangan untuk menggantikan ibusawat di luar bandar yang mempunyai muatan terhad serta alat-alat yang terlalu lama telah juga dipercepatkan dalam tahun 1977 ini. 20 daripada ibusawat tersebut telah diganti dengan alat-alat moden dengan kemudahan-kemudahan panggilan terus dial. Dalam masa yang sama kerja-kerja sedang giat dijalankan untuk membaharui serta meluaskan lagi ibusawat talipon yang ada di dalam bandar-bandar besar. Baru-baru ini ibusawat elektronik yang baru di Kuala Lumpur dan Petaling Jaya telah dapat memberi perkhidmatan talipon bagi penduduk-penduduk di kawasan Ampang, Bukit Bintang dan Sungai Way. Sebuah ibusawat lagi yang terletak di Jalan Tuanku Abdul Rahman adalah hampir siap. Di Pulau Pinang pula sebuah ibusawat elektronik telah siap dan sebuah lagi hampir siap di Klang. Dengan siapnya projek di atas dan projek-projek lain di bawah Rancangan Malaysia Ketiga taraf perkhidmatan talipon negara kita akan bertambah baik lagi.

Tuan Lee Boon Peng: Soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri beritahu berapa banyak permohonan menunggu (waiting list) di kawasan Kuala Lumpur dan Petaling Jaya.

Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff: Bagi kawasan Wilayah dan Petaling Jaya sehingga ini permohonan menunggu dikira lebihkurang di antara 20,000 hingga 30,000.

Tuan Lee Lam Thye: Soalan tambahan. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri samada beliau sedar bahawa perkhidmatan talipon khasnya di bandaraya Kuala Lumpur tidak dapat memenuhi keperluan pembangunan yang pesat dalam bandaraya. Saya ingin mendapat tahu apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh Jabatan Talikom untuk mempercepatkan semua rancangan-rancangan atau projek-projek yang telah disebutkan tadi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Langkah-langkahnya telah diterangkan tadi.

Tuan Lee Lam Thye: Saya hendak bertanya apakah langkah-langkah yang hendak dipercepat kalau ada projek-projek atau rancangan-rancangan.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Akan dipotonglah mana yang ada sekarang jadi kurang (*Ketawa*). Macam dia sudah potong seperti yang sudah-sudah.

Tuan Mohd. Ali bin M. Shariff: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya sedar masalah ini. Tetapi walau bagaimanapun usaha-usaha sedang dibuat dan dijalankan dengan beberapa cara terutama sekali menggunakan kontrektor-kontrektor daripada swasta antarabangsa bagi menyempurnakan tugas-tugas untuk memenuhi kehendak-kehendak yang diperlukan.

Keduanya di mana-mana yang boleh digunakan cabin unit bagi mengadakan perkhidmatan talipon di satu-satu kawasan-kawasan yang difikirkan perlu dan boleh diadakan.

Tuan Lee Boon Peng: Soalan tambahan. Tadi Timbalan Menteri kata ada lebihkurang 2000 — 3000 permohonan menunggu (*waiting list*). Bolehkah Timbalan Menteri beritahu berapa lama lagi permohonan menunggu ini akan mendapat perkhidmatan talipon.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Itu tidak payah jawab.

ASEAN — REAKSI TERHADAP INDO-CHINA

10. Tuan Mohd. Bakri bin Abdul Rais minta Menteri Luar Negeri menyatakan berkenaan dengan Thailand, salah sebuah negara ASEAN yang pada masa ini sedang menghadapi serangan dari kira-kira dua ribu askar Khmer Rouge di sempadan Thailand/

Cambodia. Apakah reaksi negara-negara ASEAN yang lain terhadap perkara ini. Samada negara-negara ASEAN bercadang mengadakan dailog dengan negara Indo-China dengan tujuan memupuk serta mengujudkan semangat muhibbah dan berbaik-baik di rantau ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri (Tuan Zakaria bin Haji Abdul Rahman): Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab soalan Yang Berhormat itu berhubung dengan negara lain dan masaalah tersebut tidak ada berkaitan dengan Malaysia, maka pada pendapat saya tidaklah wajar bagi saya memberi pandangan atas pertikaian sempadan yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat itu. Walau bagaimanapun, sukalah saya menyatakan di sini bahawa ASEAN sentiasa menghulurkan tangan muhibbah kepada negara-negara Indo-China dan Malaysia sendiri telah mengadakan perhubungan secara bilateral dengan negara-negara tersebut dengan tujuan untuk mengadakan dailog bagi mewujudkan semangat muhibbah dan berbaik-baik di rantau ini. Setakat ini sambutan dari negara-negara tersebut sangatlah menggalakkan.

Sebagaimana Yang Berhormat sedia maklum lawatan Menteri Luar Negeri Malaysia ke Vietnam dan Laos baru-baru ini adalah dalam rangka usaha mengadakan dailog dan hubungan baik dengan negara-negara tersebut. Kerajaan kita juga telah menerima lawatan Ieng Sary dari Kampuchea pada awal tahun ini untuk maksud yang sama. Semasa Yang Berhormat Menteri Luar Negeri berada di New York pada bulan yang lepas beliau juga telah berkesempatan menemui Menteri-menteri Luar dari negara-negara Indo-China dan berpeluang berbincang dan bertukar-tukar fikiran atas masaalah kestabilan di Asia Tenggara dan lain-lain masaalah kepentingan bersama. Kita berharap bahawa dailog seumpama ini akan berterusan bagi menghindar sebarang salah sangka dan pertikaian. Dengan wujudnya hubungan muhibbah dan semangat berbaik-baik itu akan membantu usaha ke arah mencapai kemakmuran dan kestabilan di rantau ini.

PEMADAM API BAGI KERETA-KERETA

11. Toh Puan Oon Zariah binti Abu Bakar minta Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan samada beliau akan membuat undang-undang supaya semua kereta-kereta dilengkapi dengan pemadam api untuk keselamatan pemandu dan orang ramai di jalanraya.

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Datuk Haji Abdul Ghani Gilong): Tuan Yang di-Pertua, setakat ini hanya kenderaan-kenderaan pengangkutan awam sahaja yang dikehendaki membawa alat pemadam api di bawah Kaedah-kaedah Kereta Motor (Pembinaan dan Penggunaan) 1959. Walau bagaimanapun, cadangan Ahli Yang Berhormat itu, adalah diambil perhatian.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Shamsuddin bin Din. Tidak hadir.

(Soalan No. 12 Y.B. Tuan Shamsuddin bin Din tidak hadir)

OBJEKTIF DASAR EKONOMI BARU

13. Tuan Lee Boon Peng (*di bawah S.O. 24 (2)*) minta Perdana Menteri menyatakan apakah rancangan-rancangan tertentu telah atau akan diambil untuk mencapai:—

- (a) pergerakan yang besar antara rakyat dari suatu sektor ke sektor yang terkandung dalam Buku Rancangan Malaysia Ketiga, perenggan 278; dan
- (b) perkembangan dalam lapangan pertanian bagi rakyat yang bukan bumi-putra seperti yang dikandungkan dalam perenggan 30, 167, 250 dll. dalam Buku Rancangan Malaysia Ketiga.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana Ahli Yang Berhormat

sedia maklum, objektif-objektif Dasar Ekonomi Baru akan tercapai melalui berbagai program dan projek yang digariskan di dalam Rancangan Malaysia Ketiga. Sambil mengkaji kemajuan rancangan-rancangan ini dari masa ke semasa, Kerajaan juga mengambil peluang untuk membuat pemeriksaan yang lebih mendalam semasa tempoh kajian setengah penggal yang akan membolehkan kita mengemukakan gambaran yang lebih sempurna mengenai kemajuan yang telah dicapai selepas kajian ini dijalankan.

JUTAWAN MELAYU

14. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Kewangan menyatakan bilangan jutawan Melayu yang telah dicipta oleh Kerajaan sejak Merdeka dan samada pengujudan jutawan Melayu merupakan penyelesaian kepada kemiskinan rakyat Malaysia amnya dan kemiskinan orang-orang Melayu khasnya.

Timbalan Menteri Kewangan (Puan Rafidah Aziz): Tuan Yang di-Pertua, mengenai bahagian soalan yang hendak mengetahui bilangan jutawan Melayu yang ada sejak Merdeka, perkara ini telahpun saya berikan jawapannya di Dewan ini pada 27hb. Oktober, 1977 iaitu sewaktu menjawab pertanyaan Ahli Yang Berhormat dari Kuala Kangsar, Perak.

Tentang bahagian soalan yang satu lagi, sukaiah saya menegaskan bahawa tujuan dasar Kerajaan ialah untuk membasmikan kemiskinan dan menjamin agar kekayaan dan kemakmuran negara ini dapat dinikmati oleh segala lapisan rakyat dengan harapan semoga taraf hidup kesemua golongan rakyat terutama sekali yang berpendapatan rendah akan dapat ditinggikan lagi.

HARGA BARANG-BARANG PENGGUNA

15. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan samada Kerajaan sentiasa

mengawasi harga barang-barang pengguna melalui kuatkuasa Akta Kawalan Harga dan melalui sistem pengedaran barangan pengguna yang ada sekarang supaya pengguna tidak dieksploitasi akibat tindakan yang melampau oleh pekedai-pekedai dan pemborong-pemborong untuk mencari keuntungan yang lebih hasil dari pelaksanaan gaji baru Jawatankuasa Kabinet yang menjejaskan kehidupan penduduk-penduduk di luar bandar.

Datuk Mohamed bin Rahmat: Tuan Yang di-Pertua, kenaikan harga barang-barang yang terdapat di sepanjang tahun lalu bukanlah semata-mata disebabkan oleh pelaksanaan gaji baru Jawatankuasa Kabinet. Ada sebab-sebab yang lain mengapa kenaikan harga barang-barang ini berlaku selain daripada sebab pelaksanaan gaji baru itu.

Namun demikian untuk makluman Ahli Yang Berhormat Kementerian ini sentiasa mengawasi harga barang-barang pengguna dalam negeri supaya kenaikan harga barang-barang tersebut, yang melampau dan tidak munasabah dapat dicegah. Walau bagaimanapun, saya ingin menjelaskan di sini bahawa kawalan harga yang ujud sekarang lebih merupakan kawalan pentadbiran sahaja, iaitu dengan mengenakan syarat-syarat harga kepada industri-industri yang telah diberi galakan-galakan perindustrian dan perlindungan tarif oleh pihak Kerajaan. Dengan mengadakan syarat ini, industri-industri yang berkenaan terpaksa mendapatakan kebenaran daripada Kementerian ini terlebih dahulu sebelum menaikkan harga barang-barang keluaran mereka. Walau bagaimanapun, seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, permohonan-permohonan kenaikan harga yang berpatutan dan berdasarkan kepada kenaikan-kenaikan kos pengeluaran, patutlah diberi pertimbangan sewajarnya oleh Kementerian ini supaya bekalan barang-barang tersebut tidak terjejas dalam pasaran tempatan. Kementerian ini akan hanya memberi pertimbangan terhadap permohonan-permohonan kenaikan harga yang mempunyai alasan-alasan yang munasabah seperti ke-

naikan kos bahan-bahan mentah yang di-impot, kenaikan lain-lain kos pengeluaran yang tidak dapat dielakkan atau ditanggihkan selanjutnya oleh pihak pengilang dan sebagainya.

Selain daripada kawalan pentadbiran terhadap harga keluaran industri-industri tempatan yang menikmati galakan-galakan, Kementerian ini juga telah menguatkuasakan Perintah Kawalan Harga (Penandaan Harga Oleh Penjual Runcit) 1977 supaya tanda harga dipamerkan ke atas III jenis barang-barang pengguna oleh semua penjual-penjual runcit di seluruh negara. Dengan cara ini pengguna-pengguna dapat mengetahui harga yang dikenakan oleh sesuatu kedai itu dan dengan makluman tersebut pengguna-pengguna dapatlah membuat pilihan untuk membeli barang-barang mereka daripada kedai-kedai yang menunjukkan harga yang lebih murah.

Kementerian ini juga menguatkuasakan undang-undang dan peraturan-peraturan di bawah Akta Kawalan Bekalan 1961 dengan tujuan mengawasi sistem pengedaran barang-barang kawalan.

19 jenis barang-barang keperluan telah diistiharkan sebagai barang-barang kawalan di bawah Akta tersebut untuk membolehkan Kementerian ini mencegah penyorokan barang-barang itu dan 9 daripada jumlah barang-barang kawalan tersebut juga telah dijadikan barang-barang yang berjadual di bawah peraturan-peraturan kawalan 1974. Ini adalah untuk membolehkan Kementerian ini melesenkan pengilang-pengilang dan pengedar-pengedar barang-barang tersebut supaya stok simpanan dan pengedaran barang-barang itu dapat diawasi. Di bawah undang-undang tersebut Kementerian ini juga boleh mengarahkan bekalan ke tempat-tempat yang mengalami kesulitan bekalan supaya kenaikan harga akibat kekurangan bekalan tidak timbul.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menerangkan samada Kementerian beliau

bercadang untuk menubuhkan satu tribunal harga yang berpatutan sebagai satu cara yang berkesan untuk mencegah kenaikan harga barang-barang yang tidak patut, dan jika tidak, mengapa.

Datuk Mohamed bin Rahmat: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini telah ditimbulkan di Dewan ini beberapa kali pada masa yang lalu dan jawapan telah diberi oleh Yang Berhormat Menteri mengenainya, dan saya tidak ada apa-apa hendak tambah di atas jawapan yang telahpun dibuat.

RANCANGAN FELDA

16. Tuan Hashim bin Ghazali minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan samada beliau sedar ramai bakal-bakal peneroka FELDA yang telahpun dipilih beberapa tahun lalu masih menunggu pangilan untuk menjadi peneroka FELDA; jika sedar:

- (a) berapa ramaikah bakal-bakal peneroka FELDA yang telah dipilih yang masih lagi belum mendapat tempat; dan
- (b) apakah rancangan beliau supaya bakal-bakal peneroka yang seramai itu segera dimasukkan ke rancangan FELDA.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Tuan Haji Embong bin Yahya): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Pada 15hb Oktober, 1977 bilangan pemohon yang berjaya dan masih menunggu memasuki Rancangan-rancangan FELDA berjumlah 12,230 orang.
- (b) Bagi tahun 1977 matlamat FELDA ialah untuk menempatkan sekurang-kurangnya 5,000 keluarga. Sehingga 15hb Oktober, 1977 seramai 3,657 keluarga telah dapat ditempatkan. FELDA dengan bantuan Kementerian

dan Jabatan yang berkenaan sedang berusaha untuk menyelenggarakan persiapan kemudahan-kemudahan di kawasan perkampungan dengan tujuan supaya ramai lagi bilangan peneroka-peneroka dapat dibawa masuk dalam tahun 1978 dan seterusnya.

PELUANG PEKERJAAN

17. Datuk Syed Nahar bin Tun Syed Sheh Shahabuddin minta Menteri Kewangan menyatakan iaitu oleh kerana masih lagi didapati kekurangan peluang-peluang pekerjaan bukan sahaja di peringkat buruh dan pekerja-pekerja kilang tetapi juga di kalangan mahasiswa dan Ph.D's., mungkin Kerajaan memberi pertimbangan secara menawarkan galakan-galakan istimewa kepada syarikat-syarikat yang memberi mereka kemudahan latihan dalam perusahaan untuk melengkapkan mahasiswa dan lain-lain lagi dengan pekerjaan di lapangan perusahaan dan perniagaan. Umpamanya kekecualian Cukai Dua Kali (Double taxation relief) bagi perbelanjaan yang sebegitu akan merupakan sebagai hadiah yang paling adil.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Richard Ho Ung Hun): Tuan Yang di-Pertua, masalaah sebenar nampaknya adalah untuk mengadakan lebih peluang pekerjaan dan bukan galakan pengurangan cukai yang lebih.

Pada masa sekarang masih terdapat galakan yang mencukupi di bawah Akta Galakan Pelaburan 1968 untuk menggalakkan perkembangan dalam sektor Perdagangan dan Industri. Ini akan mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan bagi mahasiswa-mahasiswa.

Dewasa ini, syarikat-syarikat yang mengambil bekerja mahasiswa-mahasiswa atau siswa-siswa yang melakukan kerja-kerja luar (field work) atau menjalani latihan praktikal boleh menuntut apa-apa ongkos atau gaji yang

dibayar kepada siswa-siswa itu sebagai perbelanjaan yang sah selagi kerja yang dijalankan ada berkaitan dengan atau ada kena-mengena dengan urusan syarikat itu. Tidak ada apa-apa galakan khas yang lain diberikan.

Kelepasan cukai dua kali diberi dalam sesuatu kes jika pendapatan yang sama dikenakan cukai oleh dua pihak berkuasa cukai dan adalah tidak berkenaan dalam konteks ini.

Jika Ahli Yang Berhormat berpendapat bahawa perbelanjaan sedemikian patut diberi pelepasan cukai dua kali, minta maaf, ini tidak dapat dipertimbangkan di peringkat ini.

Datuk Syed Nahar bin Tun Syed Sheh Shahabuddin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya terperanjat juga jawapan yang diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan yang menyatakan bahawa cukai bukanlah satu-satu faktor yang boleh mendorong industrialist menambah tempat untuk orang-orang yang tidak bekerja. Setahu saya industrialist menjalankan usaha berasaskan kepada keuntungan. Cukai ialah satu-satu faktor yang menambahkan ongkos. Jadi kalau Kementerian tidak mengambil perhatian untuk mencari jalan mengurangkan cukai-cukai bagi menggalakkan industrialist menambah peluang-peluang manufacturing dan untuk menambah peluang pekerjaan bilakah kita boleh menambahkan peluang-peluang bekerja kerana ini tentu tidak akan jadi galakan kepada industrialist untuk menambah atau membawa industri-industri yang baru.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Soalan tambahannya apa? Itu bukan soalan tambahan.

Datuk Syed Nahar bin Tun Syed Sheh Shahabuddin: Soalan tambahan saya berkenaan cukai. Tadi kata Yang Berhormat Timbalan Menteri bahawa cukai itu bukanlah satu-satu faktor yang penting dalam soal menambahkan peluang-peluang kerja bagi orang yang sedang menganggur.

Tuan Richard Ho Ung Hun: Tuan Yang di-Pertua, nampaknya di sini ada sedikit kekeliruan atas perkara yang disentuh. Seperti yang telah saya nyatakan tadi masalah yang telah dibangkitkan itu adalah untuk mengadakan lebih peluang pekerjaan dan bukan galakan pengurangan cukai yang lebih, dan pada hal pada masa ini juga mengikut Undang-undang Cukai Pendapatan pun telah ada peruntukan yang membolehkan syarikat-syarikat memotong gaji-gaji kakitangan termasuk mahasiswa-mahasiswa ataupun siswa-siswa yang melakukan kerja-kerja yang ada berkaitan dengan perniagaan syarikat-syarikat itu. Selagi pekerjaan itu ada kena-mengena terus dengan urusan syarikat-syarikat berkenaan, syarikat-syarikat berkenaan itu dapatlah memotong perbelanjaan itu.

PERSIDANGAN ASEAN DI KUALA LUMPUR

18. Tuan Haji Ahmad bin Haji Ithnin minta Perdana Menteri menyatakan perluasan dan bidang seperti manakah yang dimaksudkan oleh beliau mengenai persetujuan yang dicapai dalam Persidangan ASEAN di Kuala Lumpur khususnya dalam bidang Ekonomi, Sosial dan Perindustrian.

Perdana Menteri (Datuk Hussein bin Onn): Tuan Yang di-Pertua, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN, dalam persidangannya di Kuala Lumpur pada awal bulan Ogos yang lalu, telah bersetuju untuk meningkatkan lagi usaha-usaha bagi menjayakan pelaksanaan rancangan-rancangan kerjasama ASEAN dalam beberapa bidang. Bidang-bidang kerjasama ASEAN itu adalah seperti di dalam Rancangan Tindakan (Programme of Action) yang terkandung dalam Deklarasi Concorde ASEAN yang telah ditandatangani oleh Ketua-ketua Kerajaan ASEAN di Persidangan Bali pada 24hb Februari, 1976.

Dalam persidangan di Kuala Lumpur, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah mengkaji kemajuan yang telah dicapai di dalam melaksanakan Rancangan Tindakan tersebut, dan

daripada kajian itu Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah bersetuju supaya langkah-langkah yang lebih pesat diambil untuk mencapai objektif rancangan-rancangan kerjasama serantau itu. Persetujuan yang telah dicapai di persidangan Kuala Lumpur itu adalah terkandung di dalam Kenyataan Bersama (Joint Communique) yang telah dikeluarkan selepas persidangan tersebut. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, di antara bidang-bidang kerjasama yang telah dipersetujui itu adalah seperti berikut:—

(A) *Bidang Ekonomi*

ASEAN telah bersetuju untuk:—

- (i) menggalakkan pengaliran perdagangan, pelaburan dan aktiviti-aktiviti perdagangan yang lain di kalangan negara-negara anggota, misalnya mengadakan jaminan pelaburan dan peraturan mengelakkan cukai dua kali (avoidance of double taxation);
- (ii) meningkatkan usaha-usaha bersama bagi memperbaiki pasaran bahan-bahan keluaran mereka di negara-negara lain;
- (iii) mengujudkan “Preferential Trading Arrangements” antara negara-negara anggota sebagai langkah menggalakkan perluasan perdagangan antara satu sama lain;
- (iv) memperbaiki perkhidmatan perkapalan, mempermudah peraturan kastam dan menyamakan sistem dan cara susunan statistik antara negara-negara ASEAN.

Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah juga mengarahkan supaya langkah-langkah diambil untuk menggalakkan penyaluran teknologi, kemahiran (know-how) dan pelaburan di kalangan swasta negara-negara ASEAN, serta juga negara-negara di luar kawasan ASEAN, untuk menjayakan rancangan-rancangan perindustrian ASEAN.

(B) *Bidang Industri*

Persetujuan telah juga dicapai untuk melaksanakan beberapa projek perindustrian yang

didapati sesuai atau “viable” setelah dijalankan kajian-kajian kemungkinan (feasibility studies).

(C) *Bidang Barang-barang Asas*

Mengenai barang-barang asas, khususnya barang makanan dan tenaga (energy), ASEAN telah bersetuju untuk memberi keutamaan bekalan dan pembelian di masa-masa kritikal berasaskan prinsip “first refusal”. Memandangkan pentingnya tenaga dalam ekonomi, ASEAN telah bersetuju untuk meningkatkan kerjasama dalam usaha mencarigali sumber tenaga, menyelidik dan memajukan lain-lain kegunaan minyak mencari punca-punca tenaga yang “non-conventional” dan mengembangkan kemudahan-kemudahan latihan di bidang tersebut.

Ketua-ketua Kerajaan ASEAN juga telah memberi perhatian kepada masalah perniagaan antarabangsa dan telah memberi sokongan supaya langkah-langkah untuk mengujudkan “International Commodity Arrangements” (Peraturan Antarabangsa mengenai Barangan) disegerakan.

(D) *Bidang Sosial*

Dalam bidang sosial, ASEAN telah bersetuju untuk melaksanakan satu strategi bagi rancangan-rancangan kemajuan kemasyarakatan dengan mendapatkan penyertaan yang lebih giat dari masyarakat dalam bidang-bidang pelajaran, latihan dan aktiviti-aktiviti tolong diri sendiri (self-help activities). Untuk maksud ini, Ketua-ketua Kerajaan ASEAN telah bersetuju bahawa negara-negara anggota hendaklah membenarkan kemudahan-kemudahan yang telah ada di negara masing-masing bagi kegunaan negara ASEAN yang lain. Ketua-ketua Negara ASEAN telah juga mempersetujukan langkah yang diambil untuk mencegah penyalahgunaan dan penyaluran dadah secara haram.

PERKHIDMATAN PEKERJAAN

19. Tuan Oh Keng Seng (di bawah S.O. 24 (2)) minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat

menyatakan samada Kementerian beliau akan membentuk Pusat Pendaftaran Buruh di seluruh negara untuk menolong pelajar-pelajar yang keluar sekolah mencari pekerjaan.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, saya suka memaklumkan bahawa pusat-pusat untuk mendaftar pencari-pencari kerja yang ingin mendapatkan pekerjaan telahpun sekarang ini dijalankan oleh Perkhidmatan Pekerjaan di bawah Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat. Pejabat-pejabat Pekerjaan yang terdapat di seluruh Semenanjung Malaysia dan juga di Sabah dan Sarawak berkhidmat sebagai pusat pendaftaran untuk pencari-pencari kerja mendaftarkan diri mereka bagi mendapat pekerjaan.

Pejabat-pejabat Pekerjaan tidaklah menghadkan pendaftaran kepada kategori-kategori pekerja yang tertentu sahaja, bahkan untuk seluruh pencari-pencari kerja, termasuk pelajar-pelajar yang baru keluar sekolah.

Pada masa ini terdapat sebanyak 26 buah Pejabat Pekerjaan di seluruh Semenanjung Malaysia. Pejabat-pejabat ini terletak di bandar-bandar dan di tempat-tempat di mana kawasan-kawasan perindustrian sedang dibangunkan. Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat sedar bahawa jumlah Pejabat Pekerjaan yang sekarang ini sedang dijalankan memanglah tidak mencukupi untuk menampung atau memberi peluang yang cukup kepada seluruh pencari-pencari kerja lebih-lebih lagi mereka yang baru keluar sekolah di seluruh pelusuk tanahair. Walau bagaimanapun, Kementerian itu sedang merancang untuk memperkembangkan lagi Perkhidmatan Pekerjaan itu dan untuk menambahkan jumlah Pejabat-pejabat Pekerjaan ini. Dengan bertambahnya jumlah Pejabat Pekerjaan ini nanti maka peluang-peluang untuk pelajar-pelajar yang keluar sekolah mendaftarkan diri di Pejabat yang berhampiran dengan tempat kediaman mereka akan bertambah. Adalah dijangkakan pada akhir Ran-

cangan Malaysia Ketiga kelak jumlah Pejabat Pekerjaan yang akan dijalankan di bawah Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat akan meningkat kepada 56 buah pejabat sepenuh masa.

Di samping itu pejabat-pejabat sepenuh masa ini akan menjalankan operasi pejabat-pejabat sambilan untuk pergi ke tempat-tempat di mana kemungkinan aktiviti-aktiviti pendaftaran dan pekerjaan adalah tinggi. Perluasan aktiviti Pejabat Pekerjaan ini akan dengan sendirinya membuka peluang kepada pelajar-pelajar untuk mendapat maklumat-maklumat yang tertentu berkenaan dengan keadaan pasaran buruh dalam negara kita dan dengan cara itu mereka akan dapat menilai peranan mereka di dalam memilih pekerjaan yang dicari.

Saya ingin menyeru majikan-majikan daripada sektor swasta supaya mempergunakan sepenuhnya perkhidmatan-perkhidmatan yang sekarang ini dijalankan oleh Perkhidmatan Pekerjaan supaya pencari-pencari kerja yang mendaftarkan diri di Perkhidmatan ini akan dapat diberi peluang bekerja dengan mereka. Perkhidmatan-perkhidmatan yang diberi oleh Perkhidmatan Pekerjaan ini adalah untuk kepentingan majikan dan menyenangkan pihak majikan mendapat tenaga kerja yang diperlukan.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 12 dan No. 20 hingga 27 adalah diberi di bawah ini).

PEJABAT POS — PENYELEWENGAN KAKITANGAN

12. Tuan Shamsuddin bin Din minta Menteri Perhubungan menyatakan adakah pernah berlaku penyelewengan ataupun pecah amanah di masa yang lalu yang dilakukan oleh pegawai-pegawai/pekerja-pekerja Pejabat Pos dalam masa bertugas yang melibatkan kepada orang

ramai. Jika ada, berapa banyakkah kes yang berlaku dan berapa banyakkah wang Kerajaan yang terlibat dalam tahun-tahun 1974, 1975, 1976 dan 1977 untuk pembayaran ganti rugi. Adakah apa-apa tindakan yang telah dijalankan bagi menghapuskan penyelewengan ini.

Timbalan Menteri Perhubungan (Tuan Mohd. Ali bin M. Sharif): Pada keseluruhannya, perkhidmatan Jabatan Pos adalah didapati memuaskan. Peraturan-peraturan Jabatan yang ada untuk mencegah sebarang penyelewengan dan kecurangan di kalangan pekerja-pekerja Pos sentiasa dijalankan dengan rapi. Namun demikian, ada berlaku pecah amanah di kalangan segelintir pekerja-pekerja Pos semasa bertugas. Bilangannya adalah seperti berikut:—

Tahun	Bilangan kes	Jumlah wang terlibat
1974	27	\$ 5,460.00
1975	25	10,731.00
1976	32	11,941.40
1977	58	27,057.79

(hingga Sept.)

Di antara peraturan-peraturan yang dijalankan untuk mencegah kehilangan-kehilangan ini ialah kawalan-kawalan ketat oleh pegawai-pegawai kanan di Pejabat Pos-pejabat pos Kelas I dan II. Mereka membuat pemeriksaan rapi ke atas kira-kira dan lain-lain pada tiap-tiap bulan. Bagi Pejabat Pos-pejabat pos yang kecil, pemeriksaan ini dibuat sekali bagi tiap-tiap tiga bulan. Pemeriksaan mengejut ke atas Wang Tunai dan Stok juga dibuat pada bila-bila masa. Pemerhatian yang rapi terhadap pegawai-pegawai yang disyaki juga dijalankan.

Apabila berlaku kes-kes pecah amanah, pihak polis akan diberitahu dan tindakan Mahkamah diambil. Selanjutnya, tindakan Tata tertib Jabatan akan diambil iaitu ditahan kerja atau dibuang kerja tertakluk kepada keputusan Mahkamah.

PENGANGGURAN KAUM INDIA

20. Tuan S. Samy Vellu minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan samada beliau sedar bahawa rakyat Malaysia keturunan India adalah paling buruk keadaannya dalam pekerjaan, yang mana angka pengangguran meningkat 12.2% dalam tahun 1975. Sebagaimana yang dicadangkan di dalam Rancangan Malaysia Ketiga, bagaimanakah Kerajaan merancang untuk mengatasi masalah pengangguran ini dan apakah langkah-langkah positif untuk melaksanakan perkara-perkara berikut:—

- (i) sektor utama;
- (ii) sektor perantaraan; dan
- (iii) sektor akhir.

Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Datuk Lee San Choon): Saya sedar bahawa pengangguran di kalangan masyarakat keturunan India telah meningkat kepada 12.2% pada tahun 1975. Masalah pengangguran ialah satu masalah nasional yang telah mendapat perhatian Kerajaan pada masa ini. Pengangguran berlaku baik di kalangan bumiputra, kaum Cina ataupun kaum India. Dari segi jumlah pengangguran, dalam tahun-tahun 1970 hingga 1975, pengangguran di kalangan orang-orang Melayu telah meningkat dari 126,400 kepada 128,300 orang. Di kalangan orang Cina pengangguran-pengangguran juga telah bertambah dari 77,300 kepada 93,800. Di kalangan orang India pula jumlah penganggur-penganggur telah bertambah dari 36,800 kepada 47,300. Perhatian Kerajaan hendaklah juga diberi kepada jumlah pengangguran di semua kaum ini, dalam usaha-usaha untuk mengurangkan kadar pengangguran kaum India.

Salah satu Dasar Ekonomi Baru yang dimaktubkan dalam Rancangan Malaysia Ketiga ialah untuk menyusun semula corak guna tenaga dalam negara ini. Dasar ini menetapkan supaya struktur gunatenaga di semua peringkat perusahaan mencerminkan susunan

kaum di negara ini. Matlamat ini dilaksanakan dalam konteks perkembangan ekonomi dengan tujuan tidak menghalang peluang-peluang ekonomi kaum yang lain.

Kerajaan sedar bahawa masalah pengangguran di kalangan orang India adalah juga satu masalah yang perlu diberi perhatian yang sewajarnya. Tetapi perhatian diberi kepada masalah ini hendaklah di dalam konteks strategi yang lebih besar seperti yang dinyatakan di atas itu. Pada masa ini Kerajaan tidak kurangnya memberi perhatian untuk menyelesaikan masalah pengangguran di kalangan orang-orang India. Mengikut angka-angka yang terdapat di Perkhidmatan Pekerjaan di bawah Kementerian saya, pada akhir bulan Ogos, 1977, hanya seramai 17,986 orang India sahaja yang telah mendaftarkan diri mereka untuk mendapatkan pekerjaan. Ini merupakan 16.4% daripada jumlah para-daftaran yang ada di Perkhidmatan ini. Di dalam menjalankan aktiviti-aktiviti penempatan, Perkhidmatan Pekerjaan sentiasa membuat penempatan-penempatan bagi orang-orang India sebanyak lebihkurang 16% daripada jumlah seluruh penempatan yang dibuat oleh Perkhidmatan itu.

Sebagaimana Yang Berhormat sedia maklum dalam Rancangan Malaysia Ketiga Kerajaan telah merancangkan berbagai projek pembangunan untuk menghasilkan peluang-peluang pekerjaan yang banyak. Adalah dijangkakan dalam tempoh Rancangan Malaysia Ketiga sebanyak 743,000 pekerjaan akan diwujudkan di semua sektor baik di sektor utama, sektor perantaraan atau sektor akhir.

Semua bidang-bidang ini akan memainkan peranan untuk menambahkan lagi peluang-peluang pekerjaan yang diharapkan akan sampai kepada 743,000 pekerjaan menjelang tahun 1980. Kerajaan memang berazam untuk memberi peluang kepada semua kaum mendapat nikmat daripada pertumbuhan pekerjaan yang begitu banyak berlatarbelakangkan strategi Dasar Ekonomi Baru yang telah kita luluskan di dalam Dewan ini. Kita harap

dengan itu, purata pengangguran dalam kalangan masyarakat India akan dapat dikurangkan, seperti juga untuk kaum-kaum yang lain.

RANCANGAN MALAYSIA KETIGA — SEKTOR PERTANIAN

21. Tuan S. Samy Vellu minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan samada beliau sedar tentang peruntukan dalam Rancangan Malaysia Ketiga yang mencadangkan supaya dibuat satu peralihan besar untuk menempatkan pekerja-pekerja India di sektor pertanian kepada 'manufacturing and tertiary sector', dan jika ya, nyatakan:—

- (i) bentuk latihan yang diberikan, supaya dapat memindahkan mereka ke sektor manufacturing;
- (ii) langkah yang diambil untuk melaksanakan peralihan besar penduduk-penduduk buruh pertanian; dan
- (iii) kemudahan-kemudahan latihan dalam perindustrian yang diberikan kepada pekerja-pekerja estet dan anak-anak mereka sejak permulaan Rancangan Malaysia Ketiga.

Datuk Lee San Choon: Dari segi gunatenaga, Kerajaan akan menitikberatkan usaha-usaha memesatkan kegiatan ekonomi pada keseluruhannya bagi mengadakan peluang-peluang pekerjaan yang produktif. Sektor-sektor pembuatan dan sektor pertanian akan sama-sama diperkembangkan untuk mengadakan peluang-peluang pekerjaan di dalam tempoh Rancangan Malaysia Ketiga dan untuk membawa cara dan taraf kehidupan rakyat di kedua-dua sektor yang lebih memuaskan.

Oleh kerana strategi pembangunan ekonomi dalam tempoh Rancangan Malaysia Ketiga ialah satu strategi untuk memesatkan kegiatan-kegiatan ekonomi pada keseluruhannya, maka Kerajaan tidaklah bercadang untuk

memindahkan keseluruhan tenaga pekerja-pekerja samada dari kaum India atau lain-lain di dalam sektor pertanian kepada sektor pembuatan, oleh kerana perkembangan di dalam sektor pertanian itu sendiri akan memerlukan tenaga pekerja untuk membolehkan sektor itu berkembang sebagai yang dijangkakan. Walau bagaimanapun, Kerajaan sedar tentang peruntukkan dalam Rancangan Malaysia Ketiga mengenai keperluan untuk mengalirkan pekerja-pekerja kaum India dari kawasan dan pekerjaan mereka di sektor pertanian ke sektor perkilangan.

Untuk memajukan peralihan yang tersebut Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat berusaha memberi peluang-peluang kepada belia kaum India yang berkelayakan termasuk pekerja-pekerja dan tanggungan-tanggungan mereka di dalam sektor pertanian untuk menyertai kursus-kursus latihan perindustrian yang dijalankan oleh Kementerian. Jenis-jenis kursus yang terdapat sesuai dan terdapat yang meliputi latihan institusi serta pengalaman latihan sambil bekerja di dalam kira-kira 20 ketukangan.

Peluang untuk latihan dalam ketukangan seperti yang tersebut di atas boleh juga didapati di lain-lain Kementerian dan agensi-agensi Kerajaan seperti Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, MARA, Sekolah-sekolah Vokesyenal di bawah Kementerian Pelajaran. Peserta dari kaum India yang berkelayakan boleh juga memohon untuk mendapat latihan di agensi yang tersebut.

HARI WANITA

22. Tuan Mohd. Salleh bin Datuk Haji Panglima Abdullah bertanya kepada Perdana Menteri adakah Kerajaan bercadang hendak mengistiharkan supaya 'Hari Wanita' jatuh pada harijadi D.Y.M.M. Raja Permaisuri Agong kita bagi menghormatinya di samping mengenangkan jasa-jasa wanita di negara kita dan dunia seluruhnya.

Perdana Menteri (Datuk Hussein bin Onn): Kerajaan tidak bercadang mengistiharkan supaya Hari Wanita jatuh pada hari keputeraan D.Y.M.M. Raja Permaisuri Agong.

PELAJAR-PELAJAR DI UNIVERSITI-UNIVERSITI

23. Tuan Chin Hon Nguan minta Menteri Pelajaran menyatakan:

- (a) angka-angka kemasukan pelajar di tiap-tiap lima universiti-universiti tempatan bagi sesi akademi 1977/78; dan
- (b) samada ada atau tidak ada dasar tetap berhubung dengan kemasukan pelajar-pelajar kepada universiti-universiti itu dan samada kemasukan itu berasas di atas komposisi kaum atau atas kebolehan.

Menteri Pelajaran (Dato' Seri Dr. Mahathir bin Mohamad):

- (a) Saya telah jawab soalan yang sama di Dewan yang mulia ini pada 11hb Julai, 1977. Sila Ahli Yang Berhormat rujuk kepada jawapan saya itu.
- (b) Jawapan kepada bahagian (b) inipun telah dijawab beberapa kali di Dewan ini dan tidak perlu bagi saya mengulanginya.

AMALADASS XAVIER — KEMATIAN SIASATAN

24. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Kesihatan menyatakan:

- (a) samada beliau telah menerima sepucuk surat bertarikh 17hb Ogos, 1977 yang dihantarkan oleh beliau (Y.B. Lim Kit Siang) berkenaan kematian seorang bernama Amaladass Xavier; dan
- (b) nyatakan samada beliau telah menga-rah supaya satu siasatan diadakan ke dalam kematian Amaladass Xavier dan hasil siasatan tersebut.

Menteri Kesihatan (Tan Sri Dato' Lee Siok Yew): Memang benar yang saya telah menerima sepucuk surat bertarikh 17hb Ogos, 1977 daripada Ahli Yang Berhormat Encik Lim Kit Siang dan saya telahpun menyiasat perkara tersebut. Hasil siasatan itu adalah seperti berikut:—

- (a) Encik Amaladass Xavier telah diperiksa di Jabatan Pesakit Luar Hospital Besar Kuala Lumpur pada 25hb Mei, 1977 bagi rawatan kesakitan perut di kawasan "epigastic" yang disebabkan oleh termakan buah mangga yang tidak masak. Oleh kerana beliau tidak muntah dan lagi pun keadaannya pada keseluruhan adalah memuaskan, beliau hanya diberi rawatan sebagai pesakit luar.
- (b) Pada 26hb Mei, 1977 beliau diperiksa semula di Jabatan Pesakit Luar dan seterusnya dimasukkan ke Yunit Pembedahan. Pemeriksaan di wad menunjukkan bahawa keadaannya masih memuaskan, perutnya tegang sedikit, tahinya keras (hard faeces) dan apabila perutnya diperiksa tiada tanda-tanda yang menunjukkan kesakitan. Adalah disyaki bahawa kesakitan perutnya mungkin disebabkan oleh sembelit.
- (c) Semasa beliau berada di wad, siasatan juga dijalankan untuk menepikan sebab-sebab yang lain seperti mengambil x-ray perutnya, pemeriksaan air kencing dan lain-lain. Beliau juga telah diberi Enema iaitu rawatan yang membolehkan pesakit membuang air besarnya dengan mudah dan rawatan ini telah memberi hasil yang berkesan. Pesakit tersebut adalah selesai sepanjang malam.
- (d) Pada 27hb Mei, 1977 jam 6.20 pagi, Encik Amaladass yang nampaknya dalam kandungan sihat, telah rebah ketika menuju ke basin mencuci. Walaupun pertolongan kecemasan telah diberikan kepada Encik Amaladass beliau meninggal dunia selepas itu.

- (e) Pihak hospital meminta kebenaran untuk menjalankan post-mortem tetapi kebenaran itu telah ditolak. Oleh yang demikian, sebab yang sebenarnya mengenai kematian Encik Amaladass secara mengejut adalah sukar untuk ditentukan.

PASUKAN BOLA SEPAK/HOKI/ BADMINTON MALAYSIA

25. Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad minta Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan menyatakan samada Kerajaan sedar bahawa mutu permainan badminton, bola sepak, hoki telah merosot jika dibandingkan pada masa-masa yang lepas. Sekiranya sedar, adakah Kerajaan akan berikhtiar mencari jalan supaya membuat kajian yang scientific dengan membuat kiraan calculated risk supaya memandang jauh ke hadapan untuk menaikkan mutu permainan antarabangsa kita yang dapat menaikkan nama negara melalui sukan, seperti yang dibuat oleh Denmark bahawa mereka mengkaji secara mendalam mutu permainan pemain-pemain badminton Indonesia mengenai programme on tactical play, speed, power, fitness, umur, imbuhan yang menarik, dengan membuat penilaian (evaluate) yang tepat melalui filem, telah dapat merampas sebahagian dari kekalahannya dan mungkin dengan calculated risk ini satu hari kelak Thomas Cup akan bertukar tangan ke Denmark. Oleh yang demikian, adakah persediaan yang lebih berani dan berkesan dapat disediakan kepada pemain-pemain muda kita dalam ketiga-tiga cabang permainan pada masa akan datang.

Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan (Datuk Abdul Samad bin Idris): Anggapan Yang Berhormat bahawa mutu permainan Pasukan Bola Sepak dan Hoki Malaysia telah merosot tidaklah benar. Kedudukan Malaysia sebagai Pasukan Bola Sepak yang kuat di Asia Timur terus kekal sehingga hari ini. Dalam permainan Hoki pula, Malaysia telah dua kali berjaya mengalahkan Pasukan India pada

tahun 1976 dan 1977 dan berjaya menduduki tempat kedua di Asia di belakang Pasukan Pakistan. Kejayaan ini dianggap sebagai kejayaan yang cemerlang.

Kementerian saya menyedari bahawa kadar perkembangan mutu pasukan Badminton Malaysia tidak setanding dengan lain-lain negara terkemuka. Suatu usaha memperbanyakkan dan melatih pemain-pemain muda secara positif telah diatur dan dijalankan. Usaha-usaha ini termasuklah mengadakan langkah-langkah tertentu untuk menolong pemain-pemain muda yang berkalibar dapat meninggikan mutu permainan dan berjaya dalam pelajaran atau pekerjaan mereka. Adalah diharapkan dengan usaha-usaha untuk mengadakan pengaliran pemain muda yang berterusan, kejayaan dan mutu Pasukan Malaysia lebih terjamin lagi. Walau bagaimanapun, usaha seumpama ini terpaksa mengambil masa.

Kementerian saya juga sedang memperkemaskan lagi Unit Perubatan Sukan untuk membolehkan kajian mengikut lunas-lunas Perubatan Sukan dijalankan dari masa ke semasa.

LEMBAGA KEMAJUAN PAHANG TENGGERA (DARA)

26. Tuan Hishamuddin bin Haji Yahaya minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan berapa banyakkah elaun keraian (entertainment allowance) yang telah dibelanjakan oleh Lembaga Kemajuan Pahang Tenggara (DARA) mulai awal tahun 1977 hingga ke tarikh ini dan dari jumlah tersebut beberapa banyakkah yang dibelanjakan di atas lawatan Pengerusi DARA itu sahaja.

Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah (Datuk Haji Mohd. Asri bin Haji Muda): Dari bulan Januari hingga 30hb. September, 1977 Perbelanjaan Keraian Lembaga adalah berjumlah \$44,235.83¢. Dari jumlah ini Perbelanjaan Keraian yang diguna-

kan untuk lawatan Pengerusi dan Pegawai yang mengiringinya ialah \$21,066.00¢.

BANTUAN KEWANGAN KEPADA BALU TAHANAN

27. Tuan Ngan Siong Hing minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan samada beliau akan menimbang untuk memberikan bantuan kewangan kepada balu dan keluarga seorang tahanan politik bernama Koo Ah Kaw @ Kok Yok Fah yang telah meninggal dunia di Kem Tahanan Kamunting pada 10.1.75 di atas sebab perikemanusiaan.

Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie): Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri tidak mempunyai peruntukan bagi membolehkan bantuan kewangan diberikan kepada balu atau keluarga orang-orang tahanan yang meninggal dunia semasa ditahan di dalam Kem Tahanan. Walau bagaimanapun balu yang berkenaan bolehlah membuat permohonan kepada Jabatan Kebajikan Masyarakat yang akan menyiasat lebih lanjut lagi dan membuat pertimbangan mengikut merit masing-masing.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 1978

Bacaan Kali Yang Kedua

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masaalah, "Bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang." (1hb November, 1977)

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 1978

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masaalah, "Bahawa Usul

yang berikut ini dirujukkan kepada Jawatan-kuasa sebuah-buah Majlis”.

“Bahawa Dewan ini membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak tidak lebih daripada \$4,643,560,095 dibelanjakan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi tahun 1978, dan bagi tujuan-tujuan dan butiran-butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau (“P”) dalam senarai Belanjawan Persekutuan, 1978 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 37 tahun 1977, adalah diuntukkan di bawah maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang setentang dengan butiran-butiran itu di ruangan lapan dan sembilan senarai tersebut.” (1hb November, 1977)

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, walaupun pada masa ini belum difikirkan perlu untuk menghadkan masa Ahli-ahli Yang Berhormat bercakap, tetapi saya suka menarik perhatian Ahli-ahli Yang Berhormat kepada pesanan Yang Berhormat Tuan Speaker kita, pada awal minggu ini masa dimulakan perbincangan supaya bercermat tentang masa ini dan cuba jangan bercakap kepada detail. Dalam masa tiga hari yang sudah memang ada juga setengahnya detail, tetapi boleh dikatakan border line cases itu dibenarkan juga. Tetapi saya harap mulai pada hari ini jangan membuang masa yang banyak supaya ramai lagi Ahli-ahli Yang Berhormat dapat kesempatan untuk menyampaikannya dan mengambil bahagian dalam perbincangan.

Pada masa ditangguhkan Dewan ini semalam, Ahli Yang Berhormat dari Kuala Selangor tengah bercakap, tetapi sudah bercakap selama 41 minit. Kalau hendak diikuti sudah puaslah bercakap, tetapi oleh sebab sebagaimana yang saya katakan tadi belum lagi ditetapkan masanya, saya beri peluang hari ini kalau hendak menyambung cakapnya tak lebih daripada 10 minit. Sila.

3.37 ptg.

Raja Nasron bin Raja Ishak (Kuala Selangor): Tuan Yang di-Pertua, memanglah

benar saya telah membuka ucapan dan kalau tidak ditutupkan tentu banyak tidak kepuasan. Dengan sebab itu sebagaimana saya katakan semalam seseorang itu tidak boleh menjadi seorang pemodal tanpa modal. Begitu juga seorang petani tidak boleh dapat mengusahakan kebun dan ladangnya dengan cara moden tanpa diberi bantuan wang. Nelayan akan terus menggunakan cara-cara tradisi tanpa bantuan ataupun subsidi. Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka menuduh bahawa Kerajaan kononnya berusaha untuk mencipta kelas kapitalis Melayu sahaja dan yang mendapatkan bantuan bukan bumiputra tetapi adalah UMNOPUTRA.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

Tuan Yang di-Pertua, kepada saya UMNO adalah Melayu, Melayu adalah UMNO dan saya boleh mengatakan di sini bahawa sejumlah besar orang Melayu adalah penyokong-penyokong Barisan Nasional, penyokong-penyokong UMNO kecuali segelintir kecil yang menjadi ahli Parti DAP. Dengan itu jika beliau mengatakan bahawa Kerajaan kita telah menolong UMNOPUTRA maka dengan sendirinya beliau mengakui bahawa Kerajaan telah menolong orang Melayu ataupun bumiputra.

Tuan Yang di-Pertua, di samping Kerajaan menolong orang-orang di luar bandar, saya suka mengingatkan Kerajaan untuk meneruskan usahanya membantu entrepreneur bumiputra dan usahawan-usahawan bumiputra di dalam bandar. Kerajaan telah menubuhkan beberapa Badan Berkanun dan agensi-agensi dan kalau kita bilang boleh kita dapati bahawa di peringkat pusat Badan-badan Berkanun berjumlah lebihkurang 13 kepunyaan Kerajaan dan di peringkat negeri ada 12, iaitu di dalam bidang perniagaan ataupun trading activities. Dengan adanya lebihkurang 25 buah syarikat di dalam trading activities ini, tidak boleh tidak didapati persaingan, pertelingkahan polisi dan dengan sebab itu mendatangkan beberapa kerumitan. Saya suka

membawa satu contoh, bukan di dalam trading activities, kerana dalam trading activities ini senang boleh didapati pertelingkahan dan persaingan di antara badan-badan berkanun dan agensi-agensi Kerajaan.

Contoh yang saya buat ini ialah untuk membawa pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat dan Kementerian-kementerian yang berkenaan kepada PKNS, MARA, UDA dan City Council. Masing-masing mempunyai tugas untuk mendirikan rumah kediaman dan rumah perniagaan untuk bumiputra di Wilayah Persekutuan dan di negeri Selangor. Tujuan badan-badan ini adalah sama, iaitu to promote pembangunan di dalam bandar dan menambah peluang penyertaan bumiputra di dalam bidang perniagaan (to promoting of urban development and increasing bumiputra opportunities in business activities). Tetapi apa yang kita saksikan badan-badan ini tiada mempunyai dasar sama (common policy) mengenai tujuan mereka dan tidak ada pula panduan mengelak duplikasi (duplication of function) yang membazir terutamanya dari segi wang dan pentadbiran. Kerajaan sedar akan perkara ini dan dengan kesedaran ini maka telah ditubuhkan sebuah Kementerian iaitu Kementerian Perusahaan Awam.

Saya meminta kepada Kerajaan supaya dapat benar-benar mengambil berat berkenaan dengan pertelingkahan dan percanggahan ini dan merapatkan koordinasinya. Saya berpendapat bahawa dengan adanya Menteri Perusahaan Awam dengan dibantu oleh seorang Timbalannya, sampailah masanya bagi pihak yang berkenaan, iaitu pihak Kerajaan, menambah lagi seorang Timbalan Menteri di dalam Kementerian tersebut supaya seorang Timbalan Menteri bertanggungjawab atas pentadbiran dan seorang lagi bertanggungjawab atas pembangunan dan dengan adanya fungsi masing-masing, pentadbiran dan pembangunan, dapat diselaraskan supaya kita dapat merapatkan lagi koordinasi badan-badan berkanun dan agensi-agensi Kerajaan itu.

Saya juga suka menarik perhatian Dewan ini kepada kuatkuasa yang diberikan kepada Menteri Perusahaan Awam, kerana ada badan-badan berkanun umpamanya Bank Bumiputra dan PERNAS terkecuali daripada potfolio beliau. Saya berharap ini mendapat pandangan juga supaya semua badan-badan berkanun dan agensi-agensi Kerajaan dimasukkan di bawah potfolio beliau.

Saya suka juga membawa perhatian Dewan ini bahawa syarikat anak (subsidiary companies) yang telah ditubuhkan oleh SEDC, UDA, MARA dan sebagainya kerana subsidiary companies ini didaftarkan di bawah Pendaftaran Syarikat-syarikat maka mereka itu terkecuali daripada menyampaikan laporan tahunannya (annual report) kepada Parlimen kerana mereka itu menggunakan wang rakyat, sungguhpun di dalam memorandum dan artikelnya ia adalah dianggap sebagai limited companies, tetapi adalah wajar bagi syarikat-syarikat anak badan-badan berkanun dan agensi-agensi Kerajaan itu menyampaikan laporannya ke Parlimen sebagaimana badan-badan berkanun yang lain.

Tuan Yang di-Pertua, akhirnya saya suka menyentuh berkenaan dengan cukai. Sungguhpun ada suara-suara yang mengatakan cukai itu hanya mendatangkan faedah kepada sektor-sektor kaya sahaja. Saya suka mengingatkan di sini bahawa penurunan cukai barang-barang seperti jam tangan, beg, minyak wangi, gincu dan sebagainya, sungguhpun pada anggapan setengah parti-parti Pembangkang hanya digunakan oleh orang-orang kaya, saya mengatakan di sini bahawa barang-barang itu sejumlah besar digunakan oleh orang-orang berpendapatan rendah dan pertengahan. Dengan sebab itu kelonggaran ataupun turunnya cukai sebagaimana yang diumumkan ataupun dicadangkan oleh Menteri Kewangan akan memberi faedah besar kepada sejumlah besar rakyat Malaysia, terutama golongan miskin ataupun golongan berpendapatan rendah dan pertengahan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong. Rang Undang-undang Perbekalan 1978 dengan sepenuh-penuhnya.

3.46 ptg.

Tuan Hashim bin Ghazali (Matang): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong Rang Undang-undang Perbekalan, 1978 dan usul Belanjawan 1978 yang telah dikemukakan oleh Menteri Kewangan.

Di dalam hal ini ada terdapat Ahli-ahli Pembangkang yang tidak puas hati di atas apa yang dikemukakan oleh Menteri. Pada satu masa dahulu apabila Belanjawan seperti itu dikemukakan, mereka juga tidak puas hati, kerana kenaikan cukai pada masa tersebut, tetapi pada masa ini pula apabila cukai tidak dinaikkan, mereka juga tidak puas hati, pada hal bukan sahaja Ahli-ahli Yang Berhormat daripada Kerajaan, bahkan akhbar-akhbar menyokong bersama-sama dengan rakyat. Contohnya akhbar *Bintang Timur*, telah menyebutkan di dalam akhbaranya "Belanjawan Lunak Untuk Rakyat". *Berita Harian*, "Belanjawan Tanpa Cukai Baru". *Utusan Melayu*, "Tidak Jejaskan Rakyat" dan banyak lagi ulasan-ulasan akhbar dan begitu juga pada anggapan saya pandangan daripada keseluruhan rakyat di dalam negara ini. Cuma pada masa Belanjawan dibentangkan, hanya cukai lalulintas sahaja yang dinaikkan pada kadar yang sepatutnya, cukai lain tidak dinaikkan. Oleh itu saya berharap sungguhpun cukai tidak dinaikkan, diharap rancangan dan projek-projek yang telah disusun oleh pihak Kerajaan dapat dilaksanakan dengan sebaik-baiknya sepertimana yang telah dirancang pada masa yang lalu.

Bagi Belanjawan 1978, saya tertarik hati berkenaan dengan perbelanjaan pertahanan dan keselamatan. Perbelanjaan pertahanan dan keselamatan berjumlah \$1,690 juta, daripada angka tersebut peruntukan pertahanan berjumlah \$1,171 juta dan kepada polis \$519 juta.

Semalam kita dengar Ahli Yang Berhormat dari Kuala Selangor telah banyak bercakap berkait dengan keselamatan negara dan peranan Pasukan Keselamatan mempertahankan negara dan akibatnya jika negara terjatuh ke tangan kominis. Dalam ini, tidak ada siapa boleh menafikan bahawa kecekapan Pasukan Keselamatan telah memainkan peranan bagi mempertahankan negara dan mengawal keselamatan dalam negara. Saya ingin mencadangkan, oleh kerana hal keselamatan telah menjadi perkara utama di dalam negara kita ini Pasukan Keselamatan kita telah menggunakan senjata dengan begitu banyak bagi mempertahankan negara saya suka mencadangkan kepada pihak Kerajaan supaya mendirikan kilang senjata bagi negara kita supaya keperluan-keperluan memperuntukkan di dalam negara tidak lagi patut dibeli dari negara-negara yang lain.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan jawatan baharu. Jawatan baharu yang disebut oleh Yang Berhormat Mulia Menteri pada tahun hadapan boleh diperuntukkan sebanyak 29,000 jawatan. Dalam hal ini saya percaya apabila sahaja Kerajaan menyusun baik dari pihak Kementerian bagi pihak Kerajaan Negeri dan bagi pihak Pejabat-pejabat di daerah saya berharap supaya penyusunan ini dapat disusun dengan saksama dan supaya pengambilan pegawai-pegawai diperuntukkan dengan sebaik-baiknya. Kalaupun Jabatan yang sudah mencukupi tidaklah sesuai lagi ditambah dengan jawatan-jawatan baharu tetapi diutamakanlah kepada jabatan-jabatan yang memerlukan pegawai-pegawai di jabatannya. Di dalam hal ini saya suka menarik perhatian dari peringkat daerah ialah tempat yang mempunyai perhubungan rapat dengan hal-hal rakyat yang mereka ini kadang-kadang tidak dapat melaksanakan dengan sebaik-baiknya oleh kerana ada sebahagian dari jabatan-jabatan di peringkat daerah tidak mencukupi pegawai-pegawai yang diperlukan. Kadang-kadang, ada pegawai-pegawai yang telah ditetapkan untuk menjawat jawatan tersebut tetapi oleh kerana mereka ditukar ke

satu tempat yang lain ataupun mereka berpeluang melanjutkan pelajaran di dalam negeri atau di luar negeri tetapi tempat-tempat mereka tiada gantian sehingga beberapa lama. Dalam hal ini saya suka mengambil perhatian Kerajaan pejabat-pejabat dari peringkat daerah ini diutamakan, yang pertama kepada Pejabat-pejabat Daerah. Kedua, Pejabat Kebudayaan Belia dan Sukan, oleh kerana Pejabat Belia dan Sukan ini masih di peringkat daerah seorang pegawai mentadbir kepada tiga jabatan ini. Ketiga, Pejabat Penerangan, kerana Pejabat Penerangan ini saya lihat misalnya di daerah Larut dan Matang yang mempunyai penduduk suku juta orang tetapi saya dapati kakitangannya tidak mencukupi. Maka saya dapati ramai daripada rakyat luar bandar tidak dapat mengikut perkembangan ataupun penerangan-penerangan bagi pihak Kerajaan. Pejabat Penguatkuasa bagi Kementerian Perdagangan dan Perindustrian yang ada pegawai-pegawai Penguatkuasa yang mengawal keadaan barang di tiap-tiap negeri. Setahu saya, pegawai-pegawai Penguatkuasa ini di Pusat-pusat Negeri sahaja. Yang sepatutnya pegawai-pegawai Penguatkuasa seperti ini diadakan di peringkat daerah. Dan pegawai di Kementerian Sains Teknologi dan Alam Sekitar. Kementerian ini baharu dan pegawai-pegawainya tidak sampai lagi ke peringkat-peringkat negeri.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, saya suka mengambil perhatian berkenaan dengan gaji yang telah diterima oleh pegawai-pegawai Kerajaan kita pada keseluruhannya pada masa ini. Tetapi setahu saya ada sebahagian lagi sungguhpun mereka ini bukan pegawai Kerajaan yang tetap, hanya sementara sahaja tetapi tugas mereka, peranan mereka seimbang, selaras bersama-sama dengan pegawai-pegawai Kerajaan yang lain. Dari tersebut perkataan sementara ada disebut pendapat mereka sebagai gaji ada disebut sebagai elaun. Oleh itu saya suka mencadangkan kepada pihak Kerajaan menyemak semula tanggagaji atau elaun mereka. Yang pertama di Kementerian Penerangan — Pegawai Penerangan Khas. Setahu saya me-

reka ini tidak dinaikkan gaji bersama-sama dengan pegawai-pegawai Kerajaan yang lain. Kedua, Penyelia-penyelia dan guru-guru di bawah Jabatan Kemas di bawah Kementerian Pertanian dan mereka ini sungguhpun mendapat elaun tetapi elaun mereka sudah begitu lama setakat itu juga dan tidak disemak semula untuk dinaikkan. Oleh itu, saya harap dua jabatan ini Kerajaan mengambil perhatian.

Berkenaan dengan RISDA, saya mengucapkan berbilang-bilang terima kasih oleh kerana tiap-tiap seekor Kerajaan memberi bantuan sebanyak \$900. Tetapi \$900 ini, pada masa ini tidak lagi mencukupi bagi keperluan bantuan tanah-tanah seperti ini supaya pekebun-pekebun yang berkenaan dapat memiliki dengan sebaik-baiknya. Oleh kerana itu saya suka mencadangkan bantuan sebanyak \$900 ini hendaklah dinaikkan sehingga menjadi \$1,500 kepada satu ekar.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan padi pula, semalam dan berturut-turut dua hari ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini meminta harga padi dinaikkan, dan berbagai-bagai rancangan lagi yang telah dikemukakan. Oleh itu, saya juga ingin mengambil peluang di dalam masaalah ini. Pada tahun 1976/77 padi yang diperolehi di dalam negara ini sebanyak 1,274,000 ton metric dan pada tahun 1977/78 dianggarkan sebanyak 1,556,400 ton metric yakni bagi keperluan negara diperuntukkan kepada rakyat sebanyak 12.97 juta orang. Daripada keperluan ini ertinya Kerajaan atau negara hasil padi kurang sebanyak 18% sepertimana yang diperlukan. Jadi dengan ini Kerajaan terpaksa lagi masih membeli padi dari luar negeri dan juga tidak dapat mencari satu ikhtiar yang sepatutnya kerana mengikut apa yang telah disebut dalam Lapuran Ekonomi penduduk di negara ini akan bertambah pada tiap-tiap tahun 2.7%. Ertinya keperluan padi atau beras ini akan bertambah dari masa ke semasa.

Sungguhpun Kerajaan telah melaksanakan padi dua kali setahun tetapi bagi mencukupinya belum dapat dicapai lagi pada masa ini.

Oleh itu, saya suka mencadangkan supaya Kerajaan mengkaji atau Kementerian yang berkenaan mengkaji supaya dapat ditanam padi ini dua tahun sebanyak lima kali. Dan saya dapat tahu ada setengah-setengah tempat di dalam negara ini cara seperti ini sudah dapat ditanam atau dapat dijalankan dan saya harap cara-cara seperti ini dapat dijalankan pula ke negeri-negeri lain di dalam negara kita.

Di dalam kecemaran alam, sungailah akibat yang paling buruk sekali menerimanya apabila sahaja kilang-kilang kelapa sawit dibuat di seluruh negara bahkan sungai menjadi tempat air kotor dan berbagai-bagai yang keluar daripada kilang mengalir mengikut sungai dan terus ke laut oleh kerana kilang ini menganggap hanya ini sahaja yang sebaik-baiknya jalan yang paling mudah, yang boleh menguntungkan mereka dan mereka tidak berfikir langsung akibat-akibat kepada rakyat. Pada hal dari segi sejarah kita sudah sedia maklum, sungailah di suatu masa dahulu menjadi jalan raya di dalam negara ini dan sungailah tempat rakyat berdiam di kiri kanan sungai membuat perkampungan mereka, hidup mereka di situ dan di dalam sungai inilah juga tempat mereka mencari makan kepada keluarga mereka mendapat hasil sebagai nelayan, nelayan kecil, nelayan-nelayan sungai. Tetapi oleh kerana keadaan telah terjadi kecemaran alam telah wujud begitu hebat sekali di negara kita sudah ramailah nelayan-nelayan kecil atau penduduk-penduduk yang di tepi sungai ini telah menerima akibat yang buruk dan boleh dikatakan keseluruhannya jika terjadi sungai-sungai seperti ini tidak lagi dapat hasil sedikitpun, bahkan sungai-sungai ini airnya menjadi bertambah busuk dan jika digunakan juga bertambah mudaratlah kepada rakyat yang di kiri kanan sungai ini dan ternakan pun tidak dapat hidup lagi seperti hidup mereka yang asal. Oleh itu, saya merayulah kepada Kerajaan supaya mencari jalan yang sebaik-baiknya mengawasi dan mengadakan undang-undang yang paling ketat supaya akibat yang buruk ini setakat ini dan tidak akan lagi merebak begitu besar di dalam negara kita

dan boleh dikawal pula setakat apa yang telah dibuat pada masa ini.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam Bahagian Insuran, telah disebutkan sebanyak 68 buah syarikat insuran yang ada di dalam negara kita. Daripada 68 buah syarikat ini 31 daripadanya didaftarkan di Malaysia, ertinya 37 buah masih didaftarkan di luar negeri dan pada 30hb September, 1977 jumlah modal sebanyak \$1,124.5 juta. Oleh sebab itu, saya minta kepada Kerajaan mengkaji semula kepada kedudukan 37 buah syarikat asing yang didaftarkan di negara lain yang menjalankan insuran di negara ini dapat Kerajaan mencari jalan yang sebaik-baiknya supaya pendaftaran ataupun modal dapat dimiliki bersama dengan sebaik-baiknya daripada rakyat di dalam negara ini.

Di dalam perkembangan ekonomi oleh swasta, pada tahun 1975 merosot 3.6% pada tahun 1976 berkembang pula sebanyak 4% dan pada tahun 1977 berkembang lagi sebanyak 8.2%. Ini ertinya peranan swasta di dalam negara kita bertambah berkembang dari setahun ke setahun cuma pada tahun 1975 sahaja. Tetapi masih juga kita dengar pendapatan pekerja di kilang-kilang yang dimiliki oleh swasta ini tidak begitu mencukupi ataupun tidak begitu selaras dengan perkembangan ekonomi swasta ini. Dan biasanya terdapat ada kilang-kilang ini mencadangkan supaya hendak mengadakan asrama kepada pekerja-pekerjanya sendiri dan berbagai-bagai lagi pandangan yang merupakan gambaran yang sebaik-baiknya untuk rakyat kita berkecimpung dalam lapangan swasta tetapi sampai ke hari ini kita tidak dapat melihat asrama-asrama untuk pekerja-pekerja yang dicadangkan bagi kilang-kilang itu dan bayaran gaji yang sepatutnya kepada pekerja-pekerja mereka yang dapat menjalankan peranan bersama-sama dengan mereka bagi memperkembangkan kemajuan di dalam swasta ini. Oleh itu, saya berharap bukan sahaja Kerajaan bahkan pihak swasta dapat bersama-sama

mencari jalan, berikhtiar bagi menaikkan tanggaji dan juga tempat-tempat pekerja duduk dan dapat pula pekerja, dengan sebaik-baiknya di tempat mereka itu.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam bahagian pelajaran pula, pada tahun 1978 diperuntukkan sebanyak \$486 juta bagi menyediakan bangunan yang semalam Yang Berhormat Timbalan Menteri telah menjawab hal-hal berkenaan dengan projek-projek mendirikan Bangunan yang telah diluluskan tidak dapat dilaksanakan oleh kerana pihak JKR tidak mencukupi kakitangan. Di dalam sebanyak \$486 juta ini Kerajaan bercadang hendak membuat 600 buah bilik bagi sekolah menengah dan sebanyak 1,100 buah bilik bagi sekolah rendah. Saya berharap rancangan yang disusun oleh pihak Kerajaan ini dapat di seimbangkan negeri dengan negeri, daerah dengan daerah ataupun kawasan Parlimen dengan kawasan Parlimen. Kerana saya terdapat ada kawasan-kawasan dilebihkan bangunannya, ada kawasan-kawasan tidak dapat dibuat pada hal tempat-tempat seperti ini seperti itu juga sama lebihkurang sahaja.

Oleh sebab itu, saya suka mengambil perhatian Kerajaan misalnya di dalam kawasan Parlimen, Matang, Kerajaan sebaik-baiknya pada tahun 1978 hendaklah dibuat bilik-bilik baharu atau bangunan baharu bagi sekolah-sekolah tersebut. Pertama, Sekolah Kebangsaan Padang Gajah, Kedua, Sekolah Kebangsaan Jelutong dan ketiga, Sekolah Kebangsaan Changkat Jering. Kalau dapat dilaksanakan ini saya percaya sudah ada perseimbangan di peringkat daerah dengan daerah ataupun kawasan Parlimen dengan kawasan Parlimen.

Selain daripada itu, saya dapati hal penuntut-penuntut yang melanjutkan pelajaran yang datang daripada luar bandar terpaksa menuntut di dalam bandar. Ada negeri-negeri yang telah menyediakan asrama kerana peruntukan bagi penuntut-penuntut di negeri tersebut. Oleh sebab itu, saya suka menarik perhatian Kerajaan supaya asrama-asrama untuk penuntut-penuntut ini dapat dibuat pada tiap-

tiap negeri ataupun di ibu-ibu negeri yang berkenaan ataupun ditambah kepada bandar-bandar besar yang ramai penuntut-penuntut di luar bandar melanjutkan pelajaran di tempat tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada ini, saya sangat tertarik hati kepada rancangan Kerajaan bagi menyusun untuk membuat atau membangunkan bandar-bandar baru bagi kawasan-kawasan di luar bandar dan diharap Kerajaan dapat menyusun ataupun dapat pula menerima pandangan-pandangan bagi menjayakan pembangunan bandar-bandar baru bagi kawasan-kawasan tertentu di dalam negara ini.

Berbalik pula kepada rancangan letrik di luar bandar, pada masa ini, beberapa projek letrik di luar bandar tidak dapat dijalankan sepertimana yang diluluskan oleh pihak Kementerian berkenaan. Biasanya pihak Jabatan ataupun pihak LLN memberitahu kerana pembekalan tidak mencukupi bagi melaksanakannya dan kononnya pula disebut bekalan-bekalan ini disediakan oleh beberapa syarikat-syarikat tertentu sahaja pada hal negara ini memerlukan terlalu banyak bagi pembangunan. Oleh itu, saya berharap kepada Kerajaan supaya peluang-peluang; contohnya kepada tiang letrik ini dapat dibekalkan daripada syarikat-syarikat kilang kayu ini yang ada pada tiap-tiap negeri di dalam negara ini supaya perlaksanaan ini dapat dilaksanakan dengan seberapa segera ataupun penyusunan yang telah disusun dapat dibuat dengan masa yang sebaik-baiknya.

Dalam hal lain, saya ingin menyebut pentadbiran, tadi saya menyebut berkenaan dengan pentadbiran di peringkat daerah. Sebagaimana yang kita sedia maklum ketua yang mentadbir di peringkat daerah ini ialah Pegawai Daerah di tempat itu sendiri, dan beliau inilah menjalankan tugas-tugas yang ada kaitan dengan jabatannya dan juga ada kaitan dengan jabatan-jabatan lain bagi daerahnya dan kadang-kadang daerah seorang Pegawai Daerah ini terlalu luas, penduduk yang ramai, masalah yang banyak.

Contohnya di Larut, Matang dan Selama. Larut, Matang dan Selama ini keluasannya lebihkurang sama dengan negeri Perlis dan penduduknya suku juta, ditadbirkan seperti yang saya sebut tadi diketuai oleh seorang Pegawai Daerah. Di kawasan ini ada tiga kawasan Parlimen, cuma di kawasan Parlimen Larut yakni daerah Selama ada seorang Penolong Pegawai Daerah membantu pentadbir di kawasan tersebut yakni kawasan yang diwakili oleh Datuk Seri Haji Kamaruddin bin Haji Mohd. Isa tetapi di kawasan Matang tidak ada pula seorang Penolong Pegawai Daerah seperti kawasan Selama dan menyebabkan kawasan Matang ini ditadbir terus oleh Pegawai Daerah yang ada di Taiping, bagi mentadbir keseluruhannya bagi daerah Larut, Matang, Selama. Bagi contoh ini saya nampak kesulitankesulitan, masalaah-masalaah yang dihadapi oleh Pegawai Daerah ini terlalu banyak dan menyebabkan banyak masalaah pula yang dihadapi. Oleh itu, saya suka mencadangkan kepada Kerajaan tiap-tiap kawasan Parlimen ini hendaklah diwakili seorang Penolong Pegawai Daerah bagi membantu mentadbir Pegawai Daerah kepada daerah-daerah tersebut.

Tuan Yang di-Pertua: Pegawai Daerah tidakkah masalaah Kerajaan Negeri, Yang Berhormat?

Tuan Hashim bin Ghazali: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar masalaah ini adalah masalaah Kerajaan Negeri tetapi oleh kerana masalaah ini terlibat berkenaan dengan projek-projek Kerajaan pentadbiran yang terus daripada Kerajaan Pusat, saya dapati lebih banyak, oleh sebab itu saya ingin memberi pandangan ini kepada pihak Kerajaan untuk dipertimbangkan ataupun berunding pula dengan pihak Kerajaan Negeri.

Dengan ini lagi sekali saya menyokong usul yang dikemukakan ini dan saya berharap bukan sahaja Ahli-ahli Yang Berhormat daripada Kerajaan, akhbar-akhbar, rakyat pada keseluruhannya, bahkan kita berharap Ahli-ahli Yang Berhormat daripada Pembangkang

inipun menerima Anggaran Belanjawan, 1978 ini dengan segala senang hati.

4.16 ptg.

Tuan Chieng Tiong Kai (Sarikel): Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong atas ucapan Belanjawan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan yang telah dibentangkan dalam Dewan ini pada 28hb Oktober, 1977, kerana ia akan memberi faedah yang besar kepada rakyat seluruhnya, dan saya berharap juga Rancangan Malaysia Ketiga akan lebih berjaya dari rancangan-rancangan yang telah lepas.

Walaupun bagaimanapun, suka saya menarik perhatian Yang Berhormat Menteri Kewangan tentang beberapa perkara seperti berikut. Tuan Yang di-Pertua, saya merayu kepada Kerajaan supaya membuka lebih banyak lagi tanah-tanah Kerajaan terutama sekali di Negeri Sarawak untuk petani-petani. Kita semua mengetahui bahawa Sarawak adalah satu negeri yang luas, kira-kira 48,000 batu persegi dan mempunyai penduduk lebih dari satu juta. Walaupun Negeri Sarawak mempunyai kawasan yang luas tetapi penduduknya masih lagi menghadapi kekurangan tanah untuk bercucuk-tanam. Ini disebabkan tanah-tanah di Sarawak terbahagi kepada tiga bahagian iaitu pertama: bahagian penduduk asal, yang kedua: bahagian campuran (mixed zone) dan yang ketiga: bahagian tanah Kerajaan Negeri. Seluas 38,000 batu persegi kawasan-kawasan Negeri Sarawak masih dipenuhi hutan dan hanya sedikit kawasan sahaja untuk petani-petani. Oleh itu, saya merayu kepada Kerajaan supaya lebih banyak lagi tanah-tanah dibuka untuk rakyat Malaysia di Sarawak.

Di samping itu pula saya merayu kepada Kerajaan supaya dapat memperkenalkan cara-cara tanaman baru dan memberi bantuan tanaman getah, kopi, kacang soya, kelapa, kelapa sawit, koko, padi dan jagung.

Tuan Yang di-Pertua, pengangkutan masih menjadi masalaah yang besar di Negeri Sarawak terutama sekali di kawasan saya sendiri di

Sarikei kebanyakan penduduknya tinggal jauh di perdalaman dan boleh dikatakan 90% pekerjaan mereka dengan bercucuk-tanam. Walaupun hasil dari tanaman mereka itu banyak tetapi tiada kemudahan pengangkutan untuk menjual hasil-hasil mereka ke bandar. Mereka terpaksa mengambil masa satu hingga empat jam untuk mengangkut barang-barang mereka secara memikulnya. Hasil yang diperolehi dari barang-barang mereka itu hanya \$8.00 atau \$10.00 dan setelah dibelanjakan cuma tinggal \$2.00 atau \$3.00 sahaja untuk perbelanjaan keluarga mereka. Oleh yang demikian, saya merayu kepada Kerajaan supaya dapat membina jalan kecil yang boleh dilalui oleh basikal dan motosikal, hendaknya mendapat pertimbangan dari Kementerian yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, eksport duti lada. Saya rasa kita semua mengetahui bahawa petani-petani ramai yang menanam lada di negeri Sarawak dan eksport lada dari negeri Sarawak sahaja lebihkurang 90% dan dari Sarikei sahaja 50%. Ini menunjukkan penduduk-penduduk di kawasan saya itu kebanyakan petaninya menanam lada. Oleh yang demikian, saya merayu kepada Kerajaan supaya dapat dipertimbangkan semula eksport duti lada supaya sesuai dan dapat memberi faedah yang lebih besar kepada penanam-penanam lada. Eksport duti lada sekarang ini masih tiada apa-apa perubahan sejak dari mula-mula dahulu lagi. Dalam kawasan saya terdapat 80% petani yang menanam lada. Dalam beberapa tahun yang lepas petani-petani telah menghadapi masalah penyakit tanaman lada, maka hasil dari pekerjaan mereka itu tidak memuaskan. Oleh itu saya merayu kepada Kerajaan supaya eksport duti lada dikurangkan dan memberi bantuan juga kepada petani-petani seperti baja dan ubat-ubat untuk tanaman lada dan diharap juga supaya Kerajaan dapat mengawal harga barang-barang lain. Sekiranya Kerajaan dapat memberi bantuan kepada petani-petani ini maka mereka akan mendapat hasil yang memuaskan.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga suka menarik perhatian keadaan Hospital Daerah

Sarikei. Hospital ini kecil sebaliknya penduduk-penduduk di kawasan ini dari masa ke semasa makin bertambah, lebih-lebih lagi penghijrahan penduduk luar bandar ke bandar. Saya mengetahui bahawa Kerajaan telah bercadang untuk mendirikan sebuah hospital di Sarawak dalam Rancangan Malaysia Ketiga, tetapi ini tidak akan dapat memberi satu jawapan kepada masalah penduduk-penduduk di Sarikei. Saya merayu kepada Kerajaan supaya Hospital Daerah Sarikei dapat dibesarkan lagi dan wad-wad yang ada sekarang ini diperbaiki. Saya mengetahui ini akan memakan masa yang panjang, tetapi menurut pendapat saya perkara ini sangatlah mustahak dan diharap dapat dilaksanakan dengan secepat mungkin.

Tuan Yang di-Pertua, saya mendapat tahu bahawa dalam Rancangan Malaysia Ketiga banyak menggunakan tenaga manusia (manpower) dalam melaksanakan berbagai bidang untuk mencapai tujuan pelancaran Rancangan Malaysia Ketiga, lebih-lebih lagi dalam bidang teknologi. Oleh itu saya merayu sekali lagi kepada Kerajaan Pusat supaya tenaga manusia yang ada sekarang ini dapat digunakan dengan sepenuhnya seperti graduan-graduan dari Universiti-universiti Taiwan, Nanyang, India dan Middle East. Adalah diharapkan supaya Kerajaan mengiktiraf universiti-universiti tersebut dan memberi peluang kepada graduan-graduan itu supaya mereka boleh memainkan peranan yang penting dalam membangun dan memajukan ekonomi negara kita Malaysia.

4.27 ptg.

Tengku Noor Asiah binti Tengku Ahmad (Tumpat): Tuan Yang di-Pertua, dalam membahaskan Ucapan Belanjawan yang dibentangkan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan, saya mengambil peluang di sini mengucapkan tahniah dan terima kasih kerana membentangkan Belanjawan yang sederhana dan menggembirakan semua rakyat seluruhnya di samping dialu-alukan oleh kalangan swasta sebagai cukup baik dan realistik yang akan menggalakkan pertumbuhan ekonomi.

Saya bersyukur kerana ini adalah kali kedua bagi Menteri Kewangan mengemukakan Belanjawannya, bahawa reaksi orang ramai adalah menyokongnya. Ini terbukti daripada yang tersiar di dalam akhbar-akhbar.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun ramalan pertumbuhan ekonomi dunia tahun 1977 sebenarnya 5½%, jauh lebih rendah dari yang dijangka, namun pertumbuhan ekonomi Malaysia sebanyak 8% manakala perkembangan swasta dalam negeri pula sebanyak 8.2% berbanding dengan 4% dalam tahun 1976 dan 3.6% dalam tahun 1975.

Pertumbuhan ekonomi yang berseiringan dengan kestabilan harga adalah menambahkan lagi kepercayaan dan keyakinan rakyat terhadap Kerajaan, lebih-lebih lagi mendapat seorang Menteri Kewangan yang muda, gigih dan berkebolehan. Semuanya ini ialah atas pandangan jauhnya di samping mendapat bantuan dan sokongan dari rakan Kabinetnya, pegawai-pegawai malah dari kalangan swasta umumnya.

Walaupun begitu, dalam menarik untuk memperbanyakkan tanaman modal bukan sahaja dari kalangan swasta, malah dari gabungan syarikat-syarikat kecil, seperti yang dilakukan oleh koperasi serbaguna sebagai galakan pertumbuhan ekonomi, hendaklah digalakkan dengan menyatukan tenaga dan modal guna mengambil bahagian yang cergas samada projek kecil ataupun besar sebagaimana yang terkandung di dalam Rancangan Malaysia Ketiga di mana peluang pembangunan adalah terbuka dengan luasnya. Sekiranya terdapat kalangan swasta Melayu mengambil bahagian yang cergas, maka galakan hendaklah diberi supaya ia berkembang maju selaras dengan Dasar Ekonomi Baru. Ini bukan sahaja menaikkan pertumbuhan dan perkembangan ekonomi swasta seluruhnya yang sangat digalakkan oleh Kerajaan dalam membahagi rezeki negara, malahan ia akan memberi peluang pekerjaan kepada orang ramai. Ini juga dapat mengurangkan pengangguran sekiranya pertumbuhan ekonomi berjalan dengan lancar dan teratur.

Tuan Yang di-Pertua, dalam soal Simpanan Wang Tukaran Luar Negeri, kita berbangga bahawa kedudukan Ringgit Malaysia adalah kukuh dan stabil dan dianggarkan berjumlah sebanyak \$6,800 juta dan cukup untuk membiayai impot kira-kira 7 bulan berdasarkan pada paras tahun 1977. Keteguhan ini hendaklah dipertahankan dan, kalau boleh, dinaikkan hingga ke paras 9 hingga 12 bulan simpanan (reserve). Ini berdasarkan bahawa keadaan pertumbuhan ekonomi dunia bagi tahun 1978 adalah perlahan. Begitu juga mengikut forkas ekonomi tahun 1979, economic recession akan menimpa bukan sahaja negara-negara membangun, malahan juga negara-negara yang sedang membangun termasuklah Malaysia. Krisis ekonomi dunia tahun 1930 hendaklah menjadi pengajaran kepada kita. Jika ini berlaku, maka perkembangan dan pertumbuhan ekonomi Malaysia akan tergugat. Persiapan akibat dari arus tekanan ekonomi dunia ini hendaklah diperhatikan supaya Malaysia tidak menerima tekanan ekonomi yang buruk. Ini disebabkan bahawa ekonomi Malaysia bergantung kepada barang-barang utama, seperti rubber, palm oil dan tin sebanyak 32%. Bermakna kita bergantung sangat kepada hasil utama keluar negeri sebanyak satu pertiga dari keseluruhan pendapatan negara, (GDP). Bahan utama yang besar yang diekspot secara tradisional (traditional major primary commodities) sekiranya tidak dapat mengatasi ekonomik resesi dunia, kita hendaklah berusaha menambahkan bahan-bahan utama yang lain, seperti koko, kopi dan kelapa kering supaya ianya dapat menampung keperluan negara.

Kita tidak boleh bergantung semata-mata kepada pertumbuhan ekonomi luar negeri sahaja, sebaliknya kita hendaklah berwaspada dan berusaha menggunakan kebijaksanaan kita. Dalam hal ini, negara ASEAN dalam usahanya memaju dan meningkatkan perdagangan antarabangsanya, boleh bekerjasama atas konsep ekonomi serantau. Ini didapati sangat praktikal seperti yang dilakukan oleh Persatuan Ekonomi Eropah (EEC).

Dalam usaha memaju dan menggalakkan pertumbuhan ekonomi, pengeluar hasil utama

bahan-bahan mentah kita hendaklah dilipatgandakan di samping meninggikan mutu pengeluarannya. Selain dari 3 jenis hasil utama negara, koko, kopi dan kelapa kering boleh diperhebatkan secara besar-besaran. FELDA bukan sahaja boleh memperhebatkan rancangan raksaksa itu dengan matlamat pembukaan tanah seluas 100,000 ekar, begitu juga FELCRA yang akan membuka tanah seluas 20,000 ekar, malahan pihak swasta juga boleh mengusahakan rancangan-rancangan ini seperti yang terdapat di estet-estet besar sekarang ini. Kita percaya selain dari pengalamannya yang luas, tenaga pekerja dan kepakaran juga boleh digunakan.

Lihat sahaja bagaimana akibat kekurangan kopi, menyebabkan harganya melambung naik.

Kita sedar bahawa untuk menstabilkan harga barang-barang adalah perkara yang paling utama bagi Kerajaan. Sekarang ini terdapat harga barang-barang yang stabil. Walaupun kita tahu bahawa perubahan ekonomi orang-orang kampung adalah tersangat perlahan dan oleh kerana itu apa juga perubahan kenaikan harga barang-barang, akan menjejaskan kehidupan mereka. Dari itu saya menyambut baik langkah Kerajaan menstabilkan harga barang-barang dengan harapan ia akan mendapat kerjasama dari berbagai pihak: pengguna, pekedai, pembekal dan pengilang.

Kita sedar walaupun di beberapa buah Negeri telah wujud Persatuan Pengguna, namun Persatuan ini tidak terdapat di seluruh negara. Ada baiknya Persatuan ini ditubuhkan di tiap-tiap Negeri, Daerah dan Mukim dengan wakilannya terdiri dari berbagai kaum, khususnya orang-orang Melayu dan amnya wanita. Saya rasa yang lebih efektif menjalankan dan menggerakkan Persatuan Pengguna ini adalah kaum wanita kerana mereka lebih mengetahui keperluan di dapur. Di samping itu pemborong dan pembekal serta pengilang hendaklah diawasi oleh Kerajaan supaya tidak mudah menaikkan harga barang-barang.

Dengan sokongan dan galakan Kerajaan, mudah-mudahan golongan yang berpendapatan rendah tidaklah selalu akan tertindas.

Tuan Yang di-Pertua, dalam usaha meninggikan pendapatan petani nelayan dan penternak, Kementerian Pertanian telah diuntukkan sebanyak \$381 juta. Peruntukan ini boleh memberi kemudahan kepada mereka. Ini bermakna Kerajaan menitikberatkan soal pertanian. Adalah diharap bahawa peruntukan ini dapat disegerakan kepada pihak yang berkuasa. Dengan adanya peruntukan ini, saya fikir kehidupan mereka akan lebih baik sedikit sesuai dengan perkembangan zaman teknologi.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh tentang letrik luar bandar, di mana Kerajaan Persekutuan akan menyumbangkan sebanyak dua-pertiga dan satu-pertiga kos peruntukan akan dibiayai oleh Lembaga Letrik Negara. Saya rasa ini adalah satu cara yang paling sesuai dan praktikal dan beberapa projek letrik luar bandar akan dapat dilaksanakan, di mana-mana perlu, hendaklah diutamakan, terutama sekali tempat-tempat yang terputus yang tidak habis disambung, hendaklah disempurnakan di mana peruntukan yang kecil sahaja perlu diberi. Saya menyentuh perkara ini khusus di kawasan saya, Tumpat. Pertama Jalan Wakaf Baru. Yang kedua, Jalan Cabang Empat, Pengkalan Kubu. Sehingga sekarang ini belum dihabiskan, sedangkan sepatutnya ia boleh disempurnakan di dalam masa yang singkat. Saya yakin dan percaya, Kementerian Kerjaya dan Kemudahan Awam melalui Lembaga Letrik Negara, dapat menyudahkan selebihnya.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai pembinaan jalanraya di luar bandar, peruntukan sebanyak \$65 juta adalah disediakan. Memandangkan perhubungan jalanraya di luar bandar adalah mustahak terutama dari segi keselamatan dan dari segi kemudahan pengangkutan barang sebagai saluran pemasaran dan pengedaran hasil keluaran desa dan juga disegi keselamatan di sempadan adalah dirasai bahawa peruntukan ini terlalu kecil, jika

dibandingkan dengan kegunaannya yang sangat mustahak dan perlu dari segi keperluan dan pengguna. Ini bukan sahaja sebagai penyambung pengedaran barang-barang dari desa ke bandar, malahan memberi kemudahan kesihatan, pos, perhubungan dan pelajaran. Walaupun dalam Rancangan Malaysia Ketiga diperuntukkan sebanyak \$127 juta, namun difikirkan memandangkan keperluannya sangat perlu, saya ingin mengesyorkan bahawa peruntukan ini dilipatgandakan sesuai dengan keperluan dan penggunaan yang mendesak.

Tuan Yang di-Pertua, dalam membanyakkan hasil pendapatan negara, pengeluaran petrolium memainkan peranan utama. Malaysia sekarang ini mengeluarkan petrolium sebanyak 174,500 tong sehari dan 56.7 juta tong bagi keseluruhan tahun 1977. Kita telah mencapai satu tingkat kemajuan petrolium yang sangat menggalakkan. Walaupun pencapaian kita tidak dapat disenaraikan dalam lingkungan negara-negara OPEC, namun pendapatan petrolium, satu daripada hasil bahan-bahan mentah kita, dapat menambahkan lagi hasil negara. Lihat sahaja bagaimana Britain mengalami kemerosotan ekonominya, bukan sahaja dari segi dagangan, malahan dari tekanan tuntutan naik gaji pekerja-pekerja. Tetapi dengan terjumpanya telaga minyak di North Sea, mengikut kajian, ia akan mendapat lebih pendapatan hasil negara, dan dengan kerana itu, tuntutan kenaikan gaji pekerja-pekerja tidak menjadi masalah baginya. Sebaliknya di Malaysia, dengan terjumpanya beberapa telaga minyak di Pantai Timur Semenanjung, selain dari yang ada di Sabah dan Sarawak, akan bertambah cerah dan kukuhnya lagi ekonomi negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengesyorkan bahawa oleh kerana bidang petrolium ini tersangat luas, maka PETRONAS hendaklah menghantar seberapa banyak penuntut secara biasiswa, atau mengadakan crash programme, guna melatih pegawai-pegawai kita bukan sahaja dalam negeri,

malah di negara-negara OPEC, hatta di mana sahaja bidang kepakaran yang perlu, hendaklah dipelajari, dan dalam jangkamasa yang pendek, kita akan mempunyai pegawai-pegawai yang terlatih secukupnya. Kita berkehendakkan bidang petrolium ini diusahakan oleh warganegara kita sendiri, khususnya bumiputra. Bidang ini adalah satu bidang yang sangat luas, maka segala usaha dan tenaga hendaklah ditumpukan sepenuhnya.

Saya juga ingin menyentuh mengenai soal keselamatan negara. Satu peruntukan yang besar telah diperuntukkan. Pertahanan mendapat sebanyak \$474 juta manakala Polis mendapat sebanyak \$181 juta. Kita akui bahawa suatu peruntukan yang begini besar adalah perlu dan wajar memandang kepada perkembangan dunia yang sophisticated. Sekiranya keadaan dalam negeri tidak aman dan tenteram, tentu sekali ketenteraman politik juga tidak stabil.

Dalam peperangan dunia moden ini kepakaran dan kebijaksanaan adalah perlu. Angkatan Tentera hendaklah dilengkapi dengan senjata moden khususnya tentera udara.

Saya ingin menarik perhatian bahawa dari segi peperangan, tentera udara memainkan peranan utama dalam membantu pertahanan darat dan laut. Kapal terbang pejuang F 5E hendaklah diperbanyakkan. Mengikut perangkaan bulan Januari, 1977 Pasukan Bersenjata negara-negara ASEAN, tentera udara Singapura mempunyai kapal terbang pejuang sebanyak 96 buah, manakala Malaysia hanya mempunyai 50 buah kapal terbang pejuang, berbanding dengan keluasan Malaysia 128,308 batu persegi, manakala luas Singapura 225 batu persegi.

Saya ingin mengesyorkan supaya pembesaran Angkatan Tentera terutama tentera udara khasnya kapal terbang pejuang, hendaklah ditambah dan diperbesarkan. Ini terbukti bagaimana sebuah negara kecil dapat mengalahkan negara yang lebih besar seperti yang berlaku di Timur Tengah.

Tuan Yang di-Pertua, dalam soal keselamatan juga, saya ingin menyentuh berkenaan pergolakan politik di Kelantan. Kita sedia maklum “Perintah Berkurung” telah diistiharkan di beberapa tempat.

Tunjuk-tunjuk perasaan telah berlaku di beberapa tempat di Kelantan. Kesedaran rakyat telah timbul begitu memuncak menggunakan kuasanya sebagai pengundi. Namun begitu, Kerajaan tidak boleh memandang ringan atas kebangkitan rakyat Kelantan yang begitu terkenal dengan sopan-santunnya. Tetapi pernahkan kita dengar kebangkitan kemarahan rakyat sebagai pengundi, menunjuk perasaan meminta penyelesaian politik dibuat? Saya rasa inilah kali pertama ianya berlaku.

Tuan Yang di-Pertua, untuk mengelakkan gejala buruk berlaku, saya khuatir, anasir-anasir jahat terutama kominis akan mengambil kesempatan memancing undi di air yang keroh. Maka jalan yang paling selamat ialah menggunakan peruntukan Artikel 150 Perlembagaan Persekutuan, yang antara lainnya, Kerajaan Persekutuan boleh mengambil kuasa Kerajaan Negeri buat sementara waktu, secara Pentadbiran Majlis Tindakan Negara (NOC) dan mengembalikan semula kepada haknya apabila ia telah pulih seperti sedia kala.

Saya menggariskan alasan-alasan itu seperti berikut:

1. Adanya “Perintah Berkurung” bermakna menyusahkan rakyat jelata di mana pencariannya terancam.
2. Keadaan politik yang tegang dan tidak stabil di negeri Kelantan boleh menyebabkan keselamatan Negeri terganggu.
3. Kalau pilihanraya diadakan, ianya akan mengancam keselamatan berbagai golongan dan pihak, dan kemungkinan kekacauan akan berlaku.
4. Perbalahan politik boleh menyekat perkembangan projek pembangunan Rancangan Malaysia Ketiga.

5. Mengadakan “pungutan suara” bukan sahaja tidak praktikal, malah menambahkan ketegangan politik di berbagai golongan.

Tuan Yang di-Pertua, walau apapun peruntukan Artikel 150 Perlembagaan tidaklah dapat disamakan dengan kedudukan yang berlaku di Sarawak dalam tahun 1966 dahulu, tetapi kehidupan rakyat adalah terancam terutama golongan penarik beca, pekedai, nelayan dan rakyat jelata amnya.

Tuan Yang di-Pertua, sejak akhir-akhir ini trend politik tidak sihat mula terbayang. Perkara kecil yang boleh diselesaikan di meja perundingan, telah menjadi satu issue, iaitu issue “Undi Tidak Percaya” kepada pihak-pihak tertentu. Saya khuatir keadaan politik yang tidak sihat ini akan berpanjangan. Sekiranya ini berlaku, maka yang menjadi mangsanya ialah rakyat. Apakah motif sebenarnya pembawa undi tidak percaya itu? Saya percaya ianya berkait dengan kepentingan peribadi, kepentingan sesuatu golongan atau membalas dendam. Sekiranya ini berpanjangan, negara akan menimpa berbagai ancaman. Bagi saya, saya anggap orang-orang yang melakukan itu, tidak ubah sebagai orang frast (frustrated) dan hilang peduman hidup.

Tuan Yang di-Pertua, sekianlah sahaja dan saya menyokong sepenuhnya Belanjawan ini.

(Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua *mempergunakan Mesyuarat*)

4.48 ptg.

Tuan Tan Cheng Bee (Bukit Mertajam):

Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong usul atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan dan memberi setinggi tahniah kepada beliau kerana menyampaikan satu Belanjawan yang amat menyenangkan dalam Dewan ini pada 28hb Oktober yang lalu. Belanjawan tersebut telah disambut baik oleh rakyat seluruh negara dan mereka mensifatkannya sebagai Belanjawan yang amat menyedapkan hati semenjak Kerajaan Barisan Nasional mulai memegang kuasa.

Walau bagaimanapun, adalah kesal diperhatikan bahawa sungguhpun banyak pertimbangan telah diberi kepada peniaga-peniaga dan pekerja-pekerja dalam industri emas dan intan berlian, Kerajaan tidak beri sedikit pertimbangan pun kepada pembuat raga dan pakaian yang kebanyakan pekerja terdiri dari orang-orang kampung di luar bandar. Saya maksudkan cukai penjualan atas raga-raga dan pakaian yang mempunyai akibat yang buruk atas pekerja-pekerja di kampung yang bekerja siang dan malam di rumah-rumah mereka untuk membuat raga-raga serta atas orang-orang kampung yang menjahit pakaian untuk mengeluarkan pakaian. Keadaan yang menyusahkan yang dihadapi oleh pengeluaran pakaian dan tukang jahit ialah mereka terpaksa membayar cukai impot atas kain yang mereka gunakan itu dan mereka juga terpaksa membayar cukai jualan atas pakaian yang telah siap dibuat.

Hasil daripada rayuan mereka kepada Kementerian Kewangan, Timbalan Menteri Kewangan telah bersetuju bahawa pengeluar pakaian dan tukang jahit ada sebab-sebab yang munasabah tentang rayuan mereka itu dan beliau telah bersetuju supaya mereka hanya membayar cukai atas perbezaan antara harga kain dan harga jualan untuk pakaian yang siap dibuat. Malangnya pegawai-pegawai Kastam enggan menerima pembayaran mengikut rumusan ini melainkan mereka mendapat satu arahan yang tepat daripada Menteri Kewangan sendiri. Ini menyebabkan mereka menghadapi satu keadaan yang sulit kerana bagi 3 atau 4 bulan yang lepas pembayaran mereka telah ditolak dan kalau keputusan dibuat oleh Menteri Kewangan sendiri kelak atas perkara ini, maka para pengeluar pakaian dan tukang jahit mungkin tidak mampu membayar cukai-cukai berkenaan sekaligus. Saya harap Yang Berhormat Menteri Kewangan akan memberi satu keputusan secepat mungkin atas perkara ini untuk mengelakkan sebarang kerumitan atas pengeluar pakaian dan tukang jahit.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi ialah saya suka merayu kepada Menteri Ke-

wangan untuk memansuhkan cukai impot atas buah-buahan. Tujuan cukai impot dikenakan atas buah-buahan ialah kerana ia dianggap perlu untuk melindungi buah-buahan tempatan. Tetapi buat sekarang buah-buahan tempatan tidak perlu bimbang atas kemungkinan ancaman daripada buah-buahan luar negeri kerana buah-buahan tempatan adalah bercorak musim dan setiap kali sejenis buah tempatan dikeluarkan ianya dibeli dengan serta-merta oleh pembeli-pembeli tempatan. Penjual-penjual buah-buahan tempatan sekarang ini mendapat pendapatan yang lumayan dan sekarang ini banyak tanah yang lapang telah dijadikan dusun durian atau rambutan. Buah durian yang dahulunya dijual kurang daripada \$1 sebiji telah dijual sekarang ini pada harga \$8 atau \$10 tiap-tiap satu dan rambutan pula dijual pada harga \$4 hingga \$5 tiap-tiap seratus pada hal dahulunya harga jualannya hanya 80 sen atau \$1 beberapa tahun dahulu.

Tuan Yang di-Pertua, pada pendapat saya, buah-buahan tempatan memang ada satu pasaran yang sudah kukuh dan cukai impot atas buah-buahan luar negeri tidaklah dianggap perlu lagi. Buah orange jenis Sunkist atau Mandarin mempunyai nilai adat resam yang luar biasa kepada orang-orang Cina yang beragama Buddha dan dengan Tahun Baru Cina menjelang tiba ini akan menambahkan kegembiraan orang-orang Cina sekiranya buah-buahan ini dikecualikan daripada cukai. Bagi rakyat di Johor mereka boleh menyeberang tambak Johor menuju ke Singapura untuk membeli buah-buah orange dan mereka dapat menjimatkan sekurang-kurangnya 30—40 sen tiap-tiap sebiji. Buah orange kepada orang Cina pada waktu raya Cina ialah sama penting seperti buah kurma kepada orang Muslim pada waktu bulan puasa.

Satu sifat yang patut diberi pujian ialah kejujuran Kerajaan kita melaksanakan dasarnya untuk membasmi kemiskinan dan menyusun semula masyarakat. Langkah Kerajaan menguntukkan \$843 juta daripada Belanja

Pembangunan 1978 untuk pertanian dan rancangan-rancangan pembangunan luar bandar bertujuan menambahkan lagi pengeluaran di kawasan-kawasan pertanian yang sedia ada demi untuk menambahkan lagi pendapatan dan kebajikan orang-orang luar bandar. Saya harap mereka yang bertanggungjawab dalam melaksanakan rancangan-rancangan ini mestilah bersikap adil terhadap petani-petani yang bukan daripada kaum Bumiputra supaya semua kaum di negara ini akan turut bersamasama gembira.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi butir yang patut diberi perhatian ialah peruntukan sebanyak \$132 juta untuk diberi sebagai pinjaman kepada semua Kerajaan Negeri untuk membiayai 200 rancangan perumahan yang mengandungi 30,000 yunit. Di sini saya meminta Menteri Perumahan untuk menasihatkan Kerajaan Negeri memberikan perhatian supaya bersikap adil dalam pembahagian rumah berharga murah supaya rumah-rumah ini benar-benar diuntukkan kepada mereka dalam golongan berpendapatan rendah. Yang Berhormat Menteri patut penyelia pemaju-pemaju perumahan yang menjual rumah-rumah mereka pada harga yang terlalu tinggi untuk mendapat keuntungan yang berlebihan. Saya pernah bangkitkan perkara ini dalam salah satu mesyuarat Parlimen yang lepas tetapi kesal dinyatakan bahawa keadaannya tetap tidak bertambah baik. Adalah tidak berguna saya menyebutkan kejadian yang khusus tetapi memadailah saya nyatakan bahawa Rancangan Perumahan Swasta wujud seperti cendawan di seluruh negara dan adalah amat munasabah bagi Kementerian tersebut menubuhkan satu Jabatan Penyeliaan di setiap Negeri untuk menjalankan pemeriksaan atas projek-projek perumahan dan untuk menentukan syarat-syarat yang dikenakan oleh Kementerian dapat dipatuhi dengan tepatnya.

Sekarang saya suka bercakap atas Kementerian Pelajaran yang mendapat peruntukan yang paling tinggi dalam Belanjawan tahun 1978. Ini memanglah wajar kerana pelajaran untuk jenerasi akan datang adalah yang paling

penting tetapi saya harap peruntukan ini hendaklah dibahagikan dengan adil dan saksama. Ini bermakna bukan sahaja tiap-tiap negeri patut mendapat bahagian yang adil tetapi juga sekolah-sekolah dalam berbagai aliran hendaklah diberi bahagian yang adil juga. Sebuah Kerajaan yang adil dan saksama tidak boleh mengeneipkan permintaan yang berkali-kali daripada Jawatankuasa Sekolah Kampung Baru untuk bangunan-bangunan sekolah dan kemudahan-kemudahan pelajaran yang lebih baik memandang kepada perubahan-perubahan yang begitu pesat dalam sekolah-sekolah luar bandar dan kampung. Sekolah Rendah Tru Light di Kampung Baru Juru, Sekolah Rendah Kampung Baru Berapit dan Sekolah Rendah Kampung Machang Bubuk adalah sekolah-sekolah yang memerlukan bangunan-bangunan sekolah yang baru.

Sekolah Menengah Jenis Kebangsaan Jit Sin Bukit Mertajam mempunyai 6 buah makmal sains yang serba lengkap tetapi permohonan sekolah ini untuk memulakan kelas-kelas HSC bagi 2 atau 3 tahun yang lepas, permintaan mereka tidak mendapat sebarang perhatian daripada Jabatan berkenaan. Kelas-kelas HSC di High School Bukit Mertajam dan lain-lain sekolah telahpun penuh, dan masanya sudah tiba bagi sekurang-kurangnya 2 kelas sains dibuka tahun depan untuk Sekolah Menengah Jit Sin supaya usaha Lembaga Sekolah membelanjakan begitu banyak wang atas sekolah ini dapat membawa hasil.

Tuan Yang di-Pertua, saya rasa gembira memerhatikan bahawa Kerajaan sedang memberi perhatian yang khusus terhadap rancangan letrik dan air luar bandar. Dengan sumbangan dua pertiga oleh LLN terhadap kos-kos projek dalam semua negeri, saya harap pembekalan kuasa kepada kampung-kampung dan kawasan luar bandar akan dipercepatan lagi supaya tidak lagi kita dengar tentang aduan-aduan kekurangan kuasa letrik khususnya di kawasan-kawasan terpencil. Di Bukit Mertajam terdapat beberapa buah

kampung di mana kuasa letrik begitu lemah sehingga mentol letrik pun tidak dapat menyala dan radio atau talivisyen tidak dapat dibuka. Gangguan kuasa letrik di bandar Bukit Mertajam telah menjadi satu perkara biasa dan apabila ditanya pihak LLN akan diberikan jawapan yang sama iaitu kekurangan kakitangan atau kekurangan bahan-bahan yang perlu. Adalah diharapkan bahawa dengan sumbangan Kerajaan Persekutuan yang begitu banyak kepada semua Negeri, keadaan ini akan dapat diatasi.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi perkara yang penting ialah pembekalan air ke luar bandar. Di sini saya dapat melihat betapa banyaknya peruntukan yang telah diberikan oleh Kerajaan untuk rancangan bekalan air luar bandar dengan kesanggupannya menanggung keseluruhan kos projek-projek itu di negeri-negeri yang kurang maju dan dua pertiga kos bagi negeri-negeri yang lebih maju. Saya percaya bekalan air akan disampaikan kepada kesemua kampung yang pada masa sekarang tidak menikmati bekalan air demi untuk meninggikan taraf hidup dan menjadikan kehidupan lebih bermakna di kampung-kampung.

Tuan Yang di-Pertua, saya baru-baru ini ada menerima satu aduan bahawa pihak berkuasa bekalan air Pulau Pinang telah meminta tuan punya kilang di Kampung Alma Bukit Mertajam menanggung kos menyampaikan bekalan air ke tapak kilang itu. Ini saya rasa adalah bercanggah dengan dasar Kerajaan untuk menolong industri ke kawasan luar bandar dan lagi pun apa-apa sambungan paip air ke kilang-kilang akan akhirnya memberi faedah kepada penduduk-penduduk kampung yang tinggal berdekatan dengan kilang-kilang itu. Saya harap pihak Penguasa Air Pulau Pinang dapat mengecualikan kos-kos sambungan bekalan air ke kilang-kilang yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, Hospital Bukit Mertajam khasnya Wad Bersalin ialah untuk menampung keperluan penduduk-penduduk

kawasan Kulim Ulu Perak, Bagan dan kalau saya tidak silap, terdapat lebihkurang 300—320 kelahiran dalam sebulan dan ini bermakna lebihkurang 10 kelahiran sehari. Saya masih ingat bahawa Kementerian Kesihatan telah meluluskan bangunan tambahan kepada Wad ini pada tahun lepas tetapi hingga sekarang tidak ada apa-apa tindakan diambil untuk melaksanakan bangunan ini. Saya harap Kementerian yang berkenaan dapat mengingatkan JKR atas kecemasan untuk mengadakan bangunan tambahan kepada Wad Bersalin secepat mungkin.

Akhirnya, saya sekali lagi menyokong usul atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan.

5.07 ptg.

Wan Zainab binti M.A. Bakar (Sungai Petani): Tuan Yang di-Pertua, saya suka mengambil bahagian menyokong Rang Undang-undang Perbekalan yang telah dibentangkan dalam Dewan ini. Inilah satu-satu tahun yang istimewa yang mana rakyat tidak langsung terlibat dengan kenaikan cukai. Saya ucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Yang Berhormat Mulia Menteri Kewangan. Di dalam ucapannya beliau telah berkata negara kita Malaysia telah dikurniakan nikmat petrolium. Kenaikan harga bijih timah, getah dan kelapa sawit iaitu sumber kekayaan negara kita telah juga memainkan peranan yang penting.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum Yang Berhormat Menteri Kewangan mengumumkan Anggaran Belanjawan 1978 semua rakyat nanti-nanti kalau-kalau ada cukai-cukai yang akan dinaikkan, tetapi syukur alhamdulillah tidak ada apa-apa yang naik, bahkan turun pula. Begitu juga bagi barang-barang keperluan wanita yang mana wanita-wanita sangat senang hati mendengarnya, baikpun yang kaya ataupun yang tidak berada. Walaupun begitu, saya rasa wanita-wanita sekarang yang tahu membuat Budget dan tahu menimbang dan menilik apa yang patut dibeli dan

apa yang tidak patut. Wanita-wanita sekarang sudahpun pandai dan memang faham.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam ucapan Yang Berhormat Menteri Kewangan ada menyebutkan supaya kerjasama suri-suri rumah-tangga dapat memainkan peranan penting dan mencegah kenaikan harga barang-barang. Ini terletak di tangan wanita supaya jangan membazir dan membeli barang-barang yang sungguh perlu dan mustahak sahaja.

Tuan Yang di-Pertua, saya berasa kesal di atas sikap pekedai dan peniaga, walaupun cukai barang-barang diturunkan dari 10%—5%, namun pekedai masih mengatakan yang mereka tidak dapat menurunkan harga barang-barang yang mana mereka katakan itu mereka telah membeli dengan harga yang mahal. Jadi mereka akan turunkan sedikit demi sedikit. Mereka sungguh pandai, Tuan Yang di-Pertua. Kalau di masa hendak menaikkan harga, mereka awal-awal lagi menyembunyikan barang-barang itu dan bila naik sahaja atau diumumkan sedikit apa-apa berkenaan dengan cukai dengan cepat mereka naikkan barang-barang mereka. Tetapi bila disuruh turun mulailah mereka gelisah. Kalau sekali sudah naik, susah hendak diturunkan.

Tuan Yang di-Pertua, kita tidak begitu perlu kepada barang-barang pakaian atau barang-barang permata tetapi yang kita sangat-sangat perlu ialah barang-barang keperluan harian iaitu makanan. Tuan Yang di-Pertua, ikan pada masa ini sangat mahal harganya. Ikan temenong atau ikan kembong sampai \$1.70 dan \$1.80 sekati, tambahan lagi ikan-ikan yang lain. Begitu juga dengan harga buah-buahan, saya maksud bukan buah-buahan yang diimpot tetapi buah-buahan tempatan seperti buah langsung-duku \$1 lebih sekati, tembikai 30 sen sekati. Kalaulah sebiji tembikai itu beratnya 10 kati sehingga \$3 harganya. Begitu juga pisang 40 sen sekati. Tuan Yang di-Pertua, saya sungguh bersetuju....

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Pisang apa yang berharga 40 sen sekati itu?

Wan Zainab binti M.A. Bakar: Pisang mas, pisang raja lagi teruk.

Tuan (Timbalan) Yang di-Pertua: Baiklah, teruskan.

Wan Zainab binti M.A. Bakar: Tuan Yang di-Pertua, saya sungguh bersetuju kepada perbelanjaan besar kepada Kementerian Pelajaran, Pertahanan, Kesihatan dan Perkhidmatan Sosial bagi membina masjid-masjid, surau dan rumah-rumah ibadat. Di kawasan saya banyak lagi sekolah-sekolah yang minta tambahan bilik-bilik darjah, membina sebuah sekolah di Sungai Division kerana di tempat itu kanak-kanak masih menggunakan kuil oleh kerana sekolah di situ telah buruk dan juga tidak begitu banyak bilik-bilik darjah. Begitu juga sebuah sekolah di Pinang Tunggul dan tambahan lain-lain keperluan kepada Sekolah Menengah Ibrahim yang sudah lama memohon. Begitu juga Sekolah Kebangsaan Sg. Petani, saya harap Yang Berhormat Menteri Pelajaran akan memberi pertimbangan dengan hati terbuka.

Mengenai kesihatan pula saya harap supaya dapat mengadakan sebuah poliklinik di Tikam Batu dan mengadakan sebuah klinik ibu di antara Lubuk Kawah dan Cherong kerana ramai ibu-ibu mengandung terpaksa pergi ke Bukit Selambau yang sangat jauh dan tambahan kakitangan iaitu attendant dan jururawat dan juga hospital assistant yang tidak mencukupi. Kadang-kadang di sebuah pusat kesihatan kecil ada dua orang sahaja yang bertugas, seorang HA dan seorang attendant, hanya masa pemeriksaan ibu dan bayi baru ada seorang jururawat. Apabila datang mobil unit kesihatan diambilnya pembantu hospital dan attendant tadi dibawa ke kampung. Jadi yang datang lambat untuk diperiksa tidak dapat diperiksa dan terpaksa datang besok. Kalaulah ada lebih pembantu hospital dan attendant bolehlah yang ada di pusat-pusat kesihatan biarlah di situ dan yang ikut dengan mobile unit biarlah diasingkan. Ini akan menambah kemudahan kepada rakyat-rakyat luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, dalam memperbaiki lagi sektor pertanian dan perikanan saya harap Kementerian berkenaan akan memberi peruntukan tambahan kepada nelayan-nelayan dan juga kepada petani-petani. Kepada nelayan-nelayan tadi untuk membeli alat-alat pukat tunda, bot-bot yang berinjin dan petani-petani pula dapatlah mereka itu membeli benih-benih, baja dan racun serangga. Dengan cara ini akan memberi keuntungan dan meninggikan taraf hidup petani-petani dan nelayan-nelayan.

Tuan Yang di-Pertua, di Negeri Kedah baharu-baharu ini hujan turun tidak berhenti dan habis basah padi petani-petani kita. Mereka mengalami kerugian yang besar. Pihak yang membeli telah membayar dengan harga yang begitu murah. Begitu juga penoreh-penoreh getah tidak dapat bekerja. Syukurlah sekarang Kerajaan kita ada memberi pinjaman buku-buku teks kepada anak-anak mereka. Kalau tidak ramailah tidak bersekolah.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka juga menarik perhatian Yang Berhormat Menteri kepada jalan-jalan luar bandar. Sungguh menyedihkan. Saya harap dapat diperbesarkan peruntukan ini supaya dapat dibanyakkan titi-titi dengan baik kerana dari sebuah kampung ke sebuah kampung ada beberapa alur dan sungai-sungai. Saya suka bertanya kepada Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, tidak bolehkah jalan-jalan di luar bandar itu dibubuh tar? Kalau hendak tunggu jalan itu hendak dilebar atau dibesarkan sampai 40—60 kaki, bilakah orang-orang luar bandar hendak rasa jalan tar? Pada pendapat saya dari tanah merah yang kita beri beratus-ratus lori baik dibubuh batu-batu kecil dan ditarkan. Cara ini lebih mengurangkan perbelanjaan dan memberi lebih kemudahan kepada rakyat-rakyat luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, banyak lagi kampung-kampung yang belum dapat bekalan api letrik dan air. Sungguhpun Kerajaan Pusat menanggung dua pertiga dari kos bekalan

letrik kalau kakitangan tidak cukup apakah guna wang yang diuntukkan itu. Saya berharap tambahan kakitangan supaya dapat dipercepatkan projek-projek yang mana-mana terbengkalai boleh segera disudahkan.

Berkenaan dengan perumahan, saya harap Kerajaan atau Perbadanan Kemajuan Negeri akan membeli estet-estet yang hendak dijual dan bina lagi rumah-rumah harga murah. Kalau hendak harap kepada swasta mereka bukan hendak jual dengan harga murah. Adakah harga \$30,000—\$50,000 itu dikatakan murah? Hanya orang-orang yang berada dan orang-orang yang mampu sahaja yang dapat membelinya. Kalau orang-orang yang berpendapatan kecil saya rasa mereka tidak sanggup membeli rumah-rumah daripada swasta tadi. Jadi orang yang tidak mampu tadi telah mencerooboh tanah-tanah di tepi sungai atau tanah-tanah Kerajaan dan membuat rumah-rumah kalau hendak kata haram pun tidak patut, barangkali rumah-rumah makruh. Apabila rumah-rumah ini siap terdiri datanglah pihak-pihak dari Pejabat Tanah atau dari Majlis Daerah Kerajaan Tempatan meroboh dan mengurbankan rumah-rumah orang yang tidak mampu membeli rumah-rumah mahal tadi.

Tuan Yang di-Pertua, saya sungguh bersetuju kepada peruntukan besar kepada Pertahanan dan Polis Di-Raja. Ini memang patut. Jika tidak kita tentu tidak dapat duduk dengan aman dan tidur lena. Sungguhpun begitu ada juga sungutan-sungutan dari pihak-pihak mereka yang mereka belum lagi menerima kenaikan-kenaikan yang patut mereka terima. Saya harap sungutan ini dapat diatasi kerana pengurbanan jiwa mereka kepada negara tidak boleh dinilai dengan wang ringgit. Mereka terpaksa meninggalkan anak isteri berbulan-bulan kadang-kadang terkorban nyawa di waktu bertempur dengan musuh.

Tuan Yang di-Pertua, saya suka lah memohon penjelasan dari Yang Berhormat Timbalan Menteri atau Perdana Menteri di Jabatan Perdana Menteri berapa jamkah yang

kapal-kapal asing. Kita juga akan menjadi negara yang mempunyai teknologi perkapalan kerana kalau kita perhatikan banyak penuntut-penuntut lepasan MARA yang telah menjalani latihan dalam bidang perkapalan. Mereka ini saya percaya berkebolehan untuk mengendalikan limbungan ini nanti walaupun kita terpaksa mengeluarkan belanja yang banyak untuk mendirikan limbungan tetapi dalam jangka panjang kita untung dan dapat menyelamatkan wang negara ini dari mengalir ke negara jiran kita.

(Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*)

Seperkara lagi berkenaan dengan api letrik di pekan Tanjung Belanja, kawasan saya. Perkara ini berkali-kali saya kemukakan di Dewan yang mulia ini tetapi nampaknya masih belum ada apa-apa kesan dari Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam. Begitu juga dengan bekalan air, masih banyak lagi kampung-kampung di dalam kawasan saya tidak ada bekalan air. Ini juga berkali-kali saya telah kemukakan di Dewan yang mulia ini.

5.34 ptg.

Datuk Stephen Yong Kuet Tze (Padawan): Tuan Yang di-Pertua, saya dengan sukacitanya menyokong Rang Undang-undang ini.

Belanjawan ini adalah yang terbaik sekali dengan menggubalkan prinsip mengembangkan ekonomi bersama dengan harga yang stabil. Yang Berhormat Menteri Kewangan bolehlah digambarkan sebagai seorang yang mempunyai penglihatan yang luas dan fahaman yang mendalam.

Saya menyambut baik cadangan untuk memperuntukkan lebih banyak lagi peruntukan untuk jalan-jalan luar bandar, bekalan air di luar bandar, bekalan letrik luar bandar dan kemudahan-kemudahan perubatan. Perkara-perkara ini adalah keperluan asas untuk meninggikan lagi mutu kehidupan orang-

orang di luar bandar. Pembasmian kemiskinan akan tetap menjadi harapan yang suci sahaja, kecuali kemudahan-kemudahan yang asas diberikan terlebih dahulu. Yang Berhormat Menteri Kewangan dengan tepatnya telah menyatakan bahawa perkembangan jalanraya di luar-luar bandar adalah bahagian yang penting di dalam seluruh rancangan pembangunan luar bandar, supaya pengeluaran dan pendapatan orang-orang luar bandar dapat dinaikkan.

Sekiranya kemudahan projek tidak dapat dilaksanakan pada masa yang sama disebabkan kekurangan wang atau kakitangan atau lain-lain sebab, saya fikir bahawa kita hendaklah menentukan keutamaan di antara projek-projek asas yang penting ini. Saya ingin menyenaraikan keutamaan-keutamaan itu seperti berikut: jalan-jalan luar bandar, bekalan air, kemudahan-kemudahan perubatan dan bekalan letrik. Di dalam perlaksanaan projek-projek ini kita hendaklah menggalakkan semangat gotong-royong dan usaha diri sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, di Sarawak banyak jalan-jalan luar bandar telah dibina oleh rakyat tempatan dengan sedikit bantuan daripada Kerajaan. Mereka telah menubuhkan Jawatankuasa Pembinaan Jalan, yang juga menyelenggarakan (maintaining) jalan-jalan itu dengan wang yang telah dipungut di antara mereka. Mereka ini menggunakan tenaga sendiri, dan oleh hal yang demikian jalan-jalan seperti itu adalah tidak tinggi mutunya. Saya ingin mencadangkan kepada Kerajaan bahawa sebahagian daripada wang yang diperuntukkan terhadap pembangunan jalan-jalan luar bandar disalurkan untuk memperbaiki dan maintaining jalan-jalan tersebut.

Dalam hubungan ini wang hendaklah diuntukkan untuk membeli loji-loji dan alat-alat kelengkapan yang boleh digunakan oleh Majlis-majlis Tempatan atau Jabatan Kerjaraya di tiap-tiap bahagian di Sarawak untuk

maksud itu. Loji-loji dan alat-alat kelengkapan untuk pembinaan di Lebuhraya mungkin tidak sesuai untuk membina dan maintaining jalan-jalan luar bandar. Misalnya orang-orang luar bandar memerlukan jentolak-jentolak (bulldozers) yang kecil untuk memotong bukit-bukit yang curam.

Untuk pembinaan jalan-jalanraya luar bandar kebanyakan tuan-tuan punya tanah dan petani-petani di Sarawak sedia menyerahkan tanah mereka tanpa pampasan. Keutamaan hendaklah diberi kepada kawasan-kawasan di mana rakyat menunjukkan kerjasama dan semangat gotong-royong seumpama ini.

Tuan Yang di-Pertua, perhubungan di dalam sesebuah negeri yang besar seperti Sarawak adalah dalam keadaan yang buruk. Perhubungan di Semenanjung Malaysia adalah lebih maju lebihkurang 20 tahun daripada keadaan di Sarawak. Saya ingin mencadangkan bahawa jalan-jalan luar bandar dijadikan asas untuk rangkaian jalanraya di Sarawak.

Di dalam peringkat permulaan saya fikir mutu jalan-jalan luar bandar tidaklah perlu dibuat sangat tinggi sebabnya ialah oleh kerana mutu yang tinggi memerlukan kos yang tinggi. Oleh kerana kita memerlukan lebih banyak lagi jalan, kita hendaklah menjadikan wang ringgit dibelanjakan dengan seberapa boleh kecuali kita memajukan tanah di samping jalan beban trafik akan menjadi ringan. Apabila beban trafik menjadi berat di tahun-tahun yang akan datang jalan-jalan itu bolehlah dinaikkan taraf dan juga mutunya. Orang-orang luar bandar hanya memerlukan jalanraya yang boleh digunakan dan bukan lebuhraya.

Tuan Yang di-Pertua, sekiranya kita memberi keutamaan kepada pembangunan jalan luar bandar maka kewangan yang secukupnya hendaklah diuntukkan. Jika kewangan seperti itu telah habis dibelanjakan, saya cadangkan bahawa peruntukan untuk pembangunan jalan yang lain dibenarkan untuk dipinda kepada pembinaan jalan luar bandar.

Pada masa dahulu, peruntukan kewangan terhadap pembinaan jalan luar bandar adalah tidak boleh diasingkan. Oleh kerana jalan luar bandar akan menjadi sebahagian lebuhraya Persekutuan, kelonggaran aturan itu hendaklah dipertimbangkan pada akhirnya. Saya fikir perbekalan Perlembagaan mengenai tanggungjawab sesebuah negeri terhadap jalan-jalan luar bandar dan tanggungjawab Kerajaan Persekutuan terhadap lebuhraya hendaklah dikaji semula.

Tuan Yang di-Pertua, bekalan air yang bersih adalah penting untuk kebajikan seseorang. Dengan membekalkan air yang bersih kebanyakan penyakit dapat dicegah dan banyak lagi hari-hari kerja dapat diselamatkan. Air bersih bolehlah dikatakan mempunyai tanda ekonomi yang penting. Di kawasan-kawasan pendalaman di negeri Sarawak, banyak lagi kampung-kampung dan rumah-rumah panjang belum mempunyai bekalan air paip. Adalah benar bahawa pada tahun-tahun yang lepas, Kementerian Kesihatan telah banyak menjalankan kajian-kajian sumber-sumber air dan memberikan peruntukan dan nasihat teknik terhadap permulaan bekalan air paip secara 'gravitation flow' kepada beberapa kampung dan rumah-rumah panjang. Walau bagaimanapun, usaha ini telah dihalang oleh kekurangan peruntukan. Oleh kerana kos projek ini adalah biasanya rendah — pada puratanya kira-kira beberapa ribu ringgit bagi tiap-tiap kampung sahaja, saya rasa peruntukan yang secukupnya hendaklah diuntukkan tiap-tiap tahun untuk rancangan yang berfaedah ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya menyambut baik cadangan bahawa di dalam rancangan bekalan air luar bandar, Kerajaan Persekutuan menanggung seluruh kos projek-projek seumpama itu terhadap negeri-negeri yang mundur dan $\frac{2}{3}$ kos bagi negeri-negeri yang lebih maju.

Adalah nampaknya bahawa negeri-negeri Kelantan, Trengganu, Kedah, Perlis dan

Melaka dapat dikelaskan sebagai negeri-negeri yang mundur, tetapi Sabah dan Sarawak tidaklah begitu. Seperti yang saya telah nyatakan bahawa Sarawak adalah 20 tahun terkebelakang daripada negeri-negeri di Semenanjung Malaysia, demikian juga negeri Sabah. Maka negeri-negeri ini atau sekurang-kurangnya negeri Sarawak hendaklah dimasukkan ke dalam senarai negeri-negeri yang mundur.

Tuan Yang di-Pertua, adalah saya sukacita untuk mendapat tahu bahawa Kerajaan Persekutuan telah memutuskan untuk menambahkan lagi sumbangannya kepada rancangan letrik luar bandar iaitu sumbangan $\frac{2}{3}$. Saya rasa rakyat yang akan berfaedah sedemikian hendaklah menyumbang juga, tanpa tuntutan pampasan, dari segi penyerahan tanah dan pokok-pokok buah-buahan yang perlu ditebang supaya memberi jalan kepada talian-talian penghantaran. Wang yang diselamatkan itu bolehlah digunakan untuk kawasan-kawasan yang lain.

Yang Berhormat Menteri Kewangan telah menyimpan dalam ingatannya kebajikan pekebun-pekebun kecil getah dan penggali-penggali timah yang kecil. Keputusan untuk menyusun semula cukai eksport terhadap getah, minyak kelapa sawit dan timah adalah keputusan yang baik. Walau bagaimanapun saya kesal bahawa tindakan belum lagi diambil untuk menyusun semula cukai eksport terhadap lada hitam. Malaysia melalui Sarawak adalah pengeksport lada hitam yang terbesar. Oleh yang demikian ianya adalah 'commodity' yang penting untuk mendapatkan pertukaran asing (foreign exchange).

Pada tahun yang lepas semasa perbahasan Belanjawan tahun 1977, saya dengan menggunakan angka-angka yang tepat telah menyuarakan kadar cukai eksport lada hitam yang tidak seimbang. Saya tidak ingin mengulang sekali lagi, hanya ingin menyatakan bahawa semua penanam lada hitam adalah pekebun kecil yang mempunyai kebun seluas ekar hingga 4 ekar dan tanaman-tanaman ini

kebanyakan ditanam oleh penanam dan keluarga-keluarga mereka. Menanam lada hitam adalah suatu projek keluarga. Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan dan beberapa pegawai-pegawai Perbendaharaan telah menemui penanam-penanam ini, melawat kebun-kebun lada hitam di Sarawak dan mengkaji kos pengeluaran. Saya percaya mereka itu bersetuju dengan saya bahawa suatu kajian semula terhadap kadar cukai eksport lada hitam diadakan dengan segera. Sekiranya kita ingin memberikan kepada rakyat yang miskin, pekebun-pekebun kecil dan pekerja-pekerja timah, suatu kehidupan yang lebih baik, penyusunan semula cukai eksport lada hitam hendaklah mengambil tempat yang pertama sebelum getah, minyak kelapa sawit atau timah.

Tuan Yang di-Pertua, kita tidak mempunyai apa-apa keraguan terhadap keinsafan dan keazman Kerajaan untuk meninggikan lagi mutu kehidupan rakyat dan memperelokkan lagi mutu kehidupan orang-orang luar bandar. Ini adalah dicerminkan di Rancangan-rancangan Pembangunan Kerajaan. Walau bagaimanapun perhatian adalah ditumpukan terhadap pelaksanaan yang berpatutan di dalam rancangan-rancangan serupa itu. Sekiranya sebarang agensi pelaksanaan didapati lalai, rancangan tidak akan dijayakan dan banyak wang akan terbuang. Penyeliaan dan kawalan agensi-agensi pelaksanaan yang sewajar adalah perlu.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri Kewangan telah menyebutkan bahawa 29,000 jawatan yang baru diperbagai kategori bagi Kementerian dan Jabatan Persekutuan akan diwujudkan. Memandangkan keadaan di negara di mana terdapatnya banyak rakyat yang mencari kerja, saya berharap suatu sistem pemilihan yang berpatutan akan diadakan untuk menentukan bahawa mereka yang dilantik adalah atas kebolehan-kebolehan mereka.

Saya telah mendapati ramai ibubapa dan pencari kerja muda menyatakan kepada saya,

bahawa dengan ketiadaan hubungan, atau perakuan yang sewajarnya daripada orang-orang di golongan atasan, mereka tidak akan mempunyai peluang bagi dipertimbangkan untuk sebarang pekerjaan Kerajaan. Lagipun terdapatnya aduan-aduan daripada mereka yang sedang berkhidmat tentang diskriminasi, naik pangkat yang tidak berasaskan kebolehan, dan pengabaian kekananan dengan alasan-alasan yang tidak menasabah. Bolehkah seorang Menteri ditugaskan untuk mengutuskan aduan-aduan seperti itu dan mengkaji tiap-tiap kes supaya pengadu-pengadu dan pemberitahu-pemberitahu tidak akan menghadapi 'victimisation'? Dengan mengadakan layanan yang adil, baharulah kita akan dapat perkhidmatan 'civil' yang penuh kebaktian dan kecekapan.

Tuan Yang di-Pertua, saya harap Kerajaan akan memberi pertimbangan kepada cadangan-cadangan yang saya telah kemukakan. Dengan harapan tersebut, saya dengan ikhlas sekali lagi menyokong Bil ini.

6.00 ptg.

Tuan Haji Mohd. Idris bin Haji Ibrahim (Setapak): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong ucapan Yang Berhormat Menteri Kewangan dan menyokong cadangan-cadangan beliau. Saya rasa inilah salah satu daripada Anggaran Belanjawan yang amat besar ertinya kepada rakyat jelata, iaitu satu Anggaran Belanjawan yang telah dikemukakan yang tidak membebankan rakyat dan tidak membebankan daripada semua pihak atasan, begitu juga orang bawahan.

Tuan Yang di-Pertua, kita semua sedia maklum bahawa Malaysia ini adalah satu-satunya negara di dalam dunia ini yang mana Kerajaan mengambil bahagian sebahagian besar dalam pembangunan negara. Lebih daripada 80% pembangunan negara ini diusahakan, dirancang dan diimplementasikan oleh pihak Kerajaan sendiri. Di negara-negara yang lain seperti yang kita sedia maklum pembangunan negara itu telahpun diserahkan

kepada private sector dan di dalam negara kita masih lagi dipertanggungjawabkan kepada public sector. Memandangkan konsep negara kita seperti ini memanglah sewajarnya negara kita ini mempunyai kecekapan daripada semua aspek seperti keselamatan pentadbiran dan apa-apa sahaja kawalan, pengawasan dan sebagainya. Memandangkan perkara inilah pada hari ini, inginlah saya mengambil kesempatan memberikan pandangan, sebab dalam tempoh satu bulan ini kalau kita baca di dalam akhbar sebagai panduan hidup kita di dalam Malaysia banyak berlaku percakapan dan percanggahan pendapat-pendapat.

Sebagai contoh, pihak Persatuan Peguam hendak mengambil tindakan memulaukan perbicaraan kes-kes di bawah ISA. Walaupun tindakan peguam itu wajar pada pendapat mereka tetapi perbuatan mereka itu adalah menyusahkan rakyat yang terlibat, walhal kita semua tahu Undang-undang ISA itu diluluskan di dalam Dewan yang mulia ini dan Ahli-ahli Dewan yang meluluskan Undang-undang tersebut adalah wakil-wakil yang dilantik oleh rakyat jelata daripada semua peringkat. Saya pun bukannya seorang peguam. Dalam perkara ini sekiranya negara kita sungguh-sungguh mengamalkan dasar pemerintahan demokrasi, iaitu pemerintahan yang dikehendaki oleh pihak orang ramai, saya percaya pihak peguam ataupun persatuan ahli-ahlinya mestilah patuh kepada apa yang diputuskan oleh orang ramai dan tidak sepatutnyalah mengadakan tekanan-tekanan daripada segi professionalism yang ada kepada mereka, sebab hendaklah diingat seperti kata Pepatah Melayu: Mana berat mata memandang daripada bahu yang memikul.

Pihak orang awam, pihak peguam memandang daripada kacamata pandangan tetapi pihak Kerajaan bukan sahaja daripada segi memandang bahkan juga bertanggungjawab dan memikul segala-galanya. Jadi tentulah ada satu-satu sebab yang tertentu maka ISA ini masih perlu di dalam negara kita. Tambahan pula negara kita ini berbilang bangsa, negara kita ini masih lagi ada anasir-anasir

subversif dan ancaman-ancaman kominis masih kuat lagi di dalam negara kita. Maka percayalah, saya menyeru kepada pihak-pihak peguam hendaklah kita jangan terus-menerus menentang dan mengambil tindakan menyusahkan rakyat. Saya takut orang ramai pula akan berasa curiga terhadap tindakan ahli-ahli peguam tersebut, kerana kita tidak mahu peguam-peguam ini kononnnnya kelak boleh jadi dipengaruhi oleh satu-satu badan yang tertentu sebab ahli-ahli mereka itu ialah terdiri daripada manusia dan boleh jadi mereka itu terdiri dari parti Pembangkang ataupun mereka itu boleh jadi dialatkan oleh pihak-pihak yang tertentu dan sebagainya walaupun mereka itu menjadi ahli peguam yang diakui oleh semua pihak. Itu satu perkara.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, daripada segi keselamatan. Kita pernah melihat apa yang sedang berlaku. Kita pujilah tindakan yang diambil oleh pihak Kerajaan dan ketegasan-ketegasan yang dijalankan oleh pihak Kerajaan. Pada hari ini saya sebagai Wakil Rakyat dan sebagai rakyat biasa sangat sedih apa yang sedang berlaku di negeri-negeri yang tertentu di dalam negara kita telah berlaku rusuhan misalnya baru-baru ini di negeri Kelantan dan saya ucapkan tahniah kepada Kerajaan Pusat yang telah mengambil tindakan tegas sehingga pada hari ini keadaan itu telah terkawal dan sekarang ini pula penyakit surat layang ini sudah mula balik. Saya sehari dua ini tidak ada kerja lain, menerima surat layang. Anak saya panggil 'letter by aeroplane' dan surat-surat layang ini mulalah nampaknya mengandungi berbagai-bagai tuduhan-tuduhan dan perkara-perkara yang boleh menjejaskan perpaduan rakyat, yang boleh menjejaskan kepercayaan rakyat kepada satu-satu golongan. Saya berharaplah demi untuk menjaga kepentingan negara supaya apa yang disebut-sebut dan tuduhan-tuduhan masalah penjualan tanah, gadai itu, gadai ini yang berlaku di Kelantan ini, saya minta pula Biro Siasatan Negara mengambil tindakan tegas dalam perkara ini supaya satu keputusan yang muktamad dapat diutarakan dan diberi-

tahu kepada orang ramai dan dengan ini dapat membunuh sekiranya tuduhan-tuduhan surat-surat layang ini merupakan satu tuduhan yang palsu dan dapatlah kita menyelamatkan personalities yang tertentu yang tersebut di dalam surat-surat layang ini. Saya minta kepada pihak Kerajaan Pusat dan saya mencadangkan supaya Biro Siasatan Negara mengambil tindakan segera dalam perkara ini untuk menjalankan satu siasatan yang rapi demi untuk kepentingan semua pihak daripada segi pentadbiran negara.

Satu perkara lagi, Tuan Yang di-Pertua, pada hari ini dalam suratkhbar timbullah pula masalah kedudukan ramai di antara ahli-ahli professional di dalam negara kita ini yang susah hendak mendapat kerja. Misalnya, minta maaf Tuan Yang di-Pertua, dalam suratkhbar *Malay Mail* pada hari ini ada mengatakan: "Alumini to Jobless Engineers" — Engineer susah hendak dapat kerja. Tetapi suatu perkara dalam negara kita ini berkehendakkan ahli-ahli seperti ini dan tidak cukup di sini dan keluar dalam berita mereka ini tidak mempunyai pekerjaan dan di dalam pembangunan negara kita, kita tidak mencukupi ahli-ahli ini.

Jadi di mana silapnya dan kenapa perkara ini bercanggah, berlaku dari satu ketika ke satu ketika. Saya ingin juga mengemukakan rungutan daripada pihak-pihak profesional iaitu para akitek mengenai masalah ini. Rupa-rupanya mengikut takrif, seseorang yang diakui menjadi seorang akitek berlainan sedikit seperti seseorang itu telah lulus menjadi doktor. Kalau seseorang itu menjadi doktor yang diakui setelah tamat pengajian akademiknya dia masuk training housemanship, lepas itu dia boleh bertugas, tetapi akitek ini lain sedikit. Rupa-rupanya kalau seseorang itu walaupun dia telah lulus selama 6 tahun menjadi ahli akitek, tetapi sekiranya mereka ini tidak bekerja di sesuatu tempat yang tertentu kelulusannya itu tidak ada gunanya, tidak boleh dia menurunkan tandatangannya untuk meluluskan sesuatu pelan rumah, selagi dia tidak mengisi kehendak-kehendak yang ditentukan oleh Lembaga Akitek Malaysia. Ini

juga satu perkara yang saya takut sejauhmanakah integrity Lembaga ini sungguhsungguh berjalan, kerana ahli-ahlinya saya tak tahu. Sebab, saya telah membuat kajian, di sini didapati rupa-rupanya analisa corporate members akitek dalam negara kita ini di bawah Pertubuhan Akitek Malaysia, saya bacakan percentage mengikut input perkauman di dalam negara kita ini. Bagi tahun 1976, saya ambil yang terakhir sekali:

Bumiputra yang menjadi warganegara lebihkurang	8.1 %
Bukan Bumiputra yang menjadi warganegara	64.1 %
Bumiputra dan bukan warganegara tetapi berhak mempunyai kuasa di dalam pertubuhan	27.7 %

Sebab-sebabnya berlaku sedemikian setelah saya siasat bukannya tak ada bumiputra yang berkelulusan tetapi tidak boleh diakui sebagai corporate member kerana peruntukan di dalam Architects Act (Revised) Tahun 1973 ini saya ingat ada tersilap di sini iaitu bumiputra ini walaupun ramai yang hendak menjadi corporate member tidak boleh diterima oleh pihak Kerajaan sebab mereka tidak berkhidmat seperti yang dikehendaki seperti yang telah diluluskan oleh Architects Act, mereka tidak berkhidmat di JKR, di LLN dan di Housing Trust. Di tiga tempat ini sahaja, setelah mereka berkhidmat baharulah mereka diakui sebagai berkhidmat untuk negara (national service). Selain daripada 3 badan ini walaupun dia telah berkhidmat berpuluh tahun di tempat-tempat yang lain, perkhidmatan itu tidak diakui sebagai perkhidmatan untuk negara, terutama sekali yang terlibat ialah para tenaga profesional yang menjadi pensyarah di institusi pelajaran tinggi misalnya di ITM di UTM. Mereka ini rupa-rupanya tidak diakui seolah-olah telah berkhidmat kepada negara dan kalau pun mereka ini telah lulus seperti kehendak Persekutuan Akitek Malaysia iaitu mesti lulus Part III, tidak diterima. Di sinilah saya minta pihak Kerajaan terutama sekali Kementerian yang berkenaan yang bertanggungjawab perkara ini hendaklah

mengambil tindakan yang tegas kerana saya takut Kerajaan telah membelanjakan berpuluh-puluh juta ringgit untuk pembinaan institusi-institusi pelajaran tinggi menggalakkan rakyat Malaysia menjadi akitek-akitek. Saya takut perkara ini akan berlaku, ada yang lari nanti ke tempat lain ataupun mereka itu tak dapat galakan tak mahu belajar dalam jurusan ini. Bukan kerana apa, nanti kita takut juga kurang tenaga pengajar di institusi ini, sebab orang tak mahu menjadi pensyarah di tempat-tempat ini kerana perkhidmatannya itu tidak diakui seolah-olah telah berkhidmat sebagai national service dan kelulusannya itu tidak boleh digunakan.

Tuan Yang di-Pertua, kita semua sedia maklum di Malaysia institusi yang ada mengeluarkan full profesional courses dalam architecture ialah dua sahaja seperti yang saya sebutkan tadi. Pada hari ini pengeluaran tenaga yang akan boleh dapat mengeluarkan jurusan yang tertentu ini mengikut sekarang ialah lebihkurang 200 orang daripada bahagian architecture, technical assistants 30, akitek 15, itu keseluruhannya. Kemudian ITM 125 dan 10. Saya takut kalau di tempat-tempat ini tidak ada tenaga pengajar yang cukup oleh sebab orang tak mahu menjadi tenaga pengajar siapa yang akan rugi? Murid-murid, kanak-kanak dan Kerajaan sendiri akan menempuh kerugian.

Tuan Yang di-Pertua, kenapa keinginan hendak menjadi corporate member ini di tahan-tahan? Tak lain tak bukan ialah boleh jadi kerana hendak menyelamatkan daripada segi kedudukan. Sebab kalau seseorang itu telah diakui menjadi corporate member dia boleh membuka syarikat akiteknya sendiri dan dia boleh menjalankan perniagaan. Perkara beginilah yang saya takut akan berlaku dan telahpun ada penyelewengan, saya ada buktinya di sini. Apabila pihak-pihak tertentu memohon, ditolak. Bukan saya hendak menimbulkan masalah perkauman tetapi ada bukti, ada pula orang lain yang tidak mempunyai kedudukan seperti itu tetapi oleh kerana bekerja di sebuah syarikat akitek

yang lain dan orang yang dalam company itu ada hubungan dengan Lembaga, dua orang ini boleh dapat certificate corporate membership dan ada surat Kementerian membuktikan di sini. Oleh itu, saya mintalah kepada Kementerian yang berkenaan untuk melihat perkara ini demi untuk menjaga kedudukan profesional-profesional di dalam negara kita. Kita tak mahu nanti Malaysia dituduh seperti kata pepatah: Kera di hutan disusui, anak dipangkuan menjerit kelaparan.

Itulah satu dua perkara yang mana berkehendakkan ketegasan Kerajaan. Perkara ini Kerajaan boleh tegas, boleh buat, kerana seperti saya terangkan awal-awal tadi, pembangunan negara ini 80% dikuasai oleh pihak Kerajaan, kewangannya dikuasai oleh badan-badan Kerajaan. Kita tak mahu tekanan-tekanan seperti yang saya terangkan tadi daripada statistik jumlah bumiputra kalau hendak mengikut angkanya yang menjadi corporate member lebihkurang 33 kalau hendak dibandingkan dengan bukan bumiputra dan bukan rakyat yang mempunyai lebihkurang 113 orang.

Lebih daripada 80 orang mereka melebihi bumiputra. Inilah yang akan menimbulkan masalah sosial dari segi pelajaran dan juga saya dapati di dalam Akta Akitek di sini bercanggah sedikit kuasa-kuasa yang ada di dalamnya dengan kedudukan institusi pelajaran tinggi iaitu ada peruntukan Lembaga ini yang berkuasa mengeluarkan scholarship untuk melanjutkan pelajaran. Sepatutnya course yang ada di sini adalah kuasa Kementerian Pelajaran. Ini juga menjadi bercanggah, dan didapati di dalam keanggotaannya dalam Lembaga ini tidak pula ada wakil daripada institusi pelajaran tinggi. Kalau adapun dipanggil hanya sebagai pemerhati tetapi tidak mempunyai kuasa. Dan saya dapati juga daripada senarai nama-nama orang yang duduk di dalam Lembaga ini yang mewakili persatuan itu juga orangnya. Jadi dengan tidak secara langsung persatuan ini menguasai Lembaga dan Lembaga ini boleh mempengaruhi kedudukan di dalam Kementerian yang berkaitan. Saya berharap sangat perkara ini diberi

kan perhatian dengan sepenuhnya kerana saya dapati ini bukanlah satu perkara yang baru dan telah lama. Kalau mengikut daripada salinan-salinan surat-surat ini telah memakan masa bertahun-tahun dan beberapa resolusi juga telah dikemukakan daripada pusat pengajian tinggi yang ada di dalam negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi saya hendak bentangkan ialah masalah bahagian perancangan. Satu perkara yang anih yang sedang berlaku di kawasan saya pada hari ini ialah masalah peralihan Sungai Bonus yang berjalan 7 tahun dahulu di kawasan Kampung Bharu. Mengikut kata-kata orang kampung yang telah memberikan tanahnya kepada Kerajaan pada satu ketika dahulu iaitu sungai ini apabila dialihkan dan dibuatkan suatu longkang di bawah tanah rumah mereka, dijamin 30 tahun pembetung itu tidak akan pecah. Tetapi pada hari ini apabila hujan sedikit sahaja kawasan itu banjir, air naik daripada bawah tanah ke dalam bilik-bilik, pembetung sudah mula pecah walaupun belum sampai 7 tahun dan ini membahayakan keadaan di situ, sedangkan mengikut perancangan 30 tahun tak pecah, tetapi tak sampai 7 tahun sudah pecah. Dalam perkara ini bermacam-macam cerita timbul dan menurut orang-orang kampung yang memerhatikan waktu pekerjaannya dibuat, bahagian pembetung itu tidak ditampal (welding), cuma dipasang screw sahaja. Kesalahan ini sudah timbul sekarang, tetapi perkara ini dari segi teknikal. Walau bagaimanapun, apa yang penting pada hari ini dan yang saya bimbangkan ialah dari segi keselamatan terutama nya- wa budak-budak dan orang-orang yang tidak berdosa yang pada hari ini duduk di situ. Lebihkurang 50 buah rumah yang mana mereka tak tahu di bawah rumahnya adalah pembetung Sungai Bonus. Saya minta kerjasama Kementerian berkenaan. Saya sudah berbuih bercakap dan menghantar surat, masukkan dalam akhbar tetapi tidak dipedulikan, mereka bersikap sambil lewa sahaja. Inilah sikap yang saya ingin utarakan di dalam Dewan ini sebelum sesuatu kemalangan berlaku. Saya percaya dalam perkara ini mereka

akan bertindak secara *ad hoc* iaitu sesudah berlaku kemalangan, sesudah ada orang mati karam, barulah masing-masing kelam-kabut. Ini adalah satu perkara yang serius dan sensitif. Saya mintalah Menteri yang berkenaan yang menjaga Jabatan Parit dan Taliair yang bertanggungjawab bagi kawasan Kampung Baru dan Sungai Bonus itu diambil tindakan dan pegawai-pegawainya hendaklah menjalankan siasatan yang rapi. Tidak seperti yang telah lalu, apabila dikomplen, datang pegawai menyiasat macam menjalankan perniagaan, macam buluh kasap, hujung hilang pangkal lesap. Datang siasat hari ini, mereka bincang dan tengok akhirnya senyap. Apabila keadaan hari panas, perkara air banjir tak timbul lagi seolah masalah ini telah selesai. Pada hari ini keseluruhan kawasan Kampung Pindah itu telah dinaiki air atau banjir dan bermacam-macam kekotoran yang timbul. Jadi penyakit pun berlaku. Jalanraya juga pecah kerana pembetung itu pecah dan air sentiasa melimpah di kawasan tersebut dan telah banjir ke dalam rumah dan beberapa rumah yang didirikan rumah sewa pula, penyewanya telah lari dan ini telah merugikan tuan-tuan punya rumah tersebut. Saya minta dengan harapan yang besar melalui Dewan ini, tak usahlah tunggu sampai habis persidangan Dewan ini, tetapi saya harap besok atau lusa Kementerian berkenaan dapat mengambil tindakan segera sebelum orang-orang kampung bertindak.

Tuan Yang di-Pertua, dalam perkara perumahan pula, kita tahu pada hari ini Kerajaan hendak membelanjakan beratus juta ringgit untuk membina rumah murah dan pihak Kerajaan juga telah mengadakan suatu sistem kawalan harga bahan-bahan binaan. Tetapi suatu alat atau bahan yang Kerajaan mungkin terlupa hendak menjadikan bahan kawalan iaitu batu bata. Batu bata ini pada satu ketika harganya cuma 6—7 sen sebiji, tetapi pada hari ini telah naik hingga 20 sen. Bagaimanakah kita hendak membuat rumah murah kalau harga batu bata itu tidak dikawal, walhal batu bata itu dibuat dari tanah liat yang murah. Sekarang ini yang tidak di-

kawal bukan sahaja dari segi harga tetapi juga pengedarannya, sebagaimana yang saya dapat tahu batu bata yang dibuat di Malaysia ini dengan sewenang-wenangnya dihantar ke Singapura atau negara jiran untuk pembangunan pesat di sana sehingga masalah pembangunan ataupun bahagian pembinaan perumahan di sini mengalami berbagai masalah kerana kekurangan batu bata. Jadi saya ingin mencadangkan bahawa selain daripada simen dan besi dijadikan bahan kawalan yang ditetapkan oleh Kerajaan, batu bata juga sebagai bahan penting patut dijadikan bahan kawalan yang ditetapkan oleh Kerajaan.

Akhirnya, Tuan Yang di-Pertua, saya merayu supaya sikap pemimpin-pemimpin kita di dalam semua peringkat bagi menghadapi masalah di dalam negara kita ini hendaklah kita menghadapinya dengan jujur dan ikhlas demi untuk kepentingan kita bersama kerana negara kita ini dari satu masa ke satu masa sudah terlampau teruk. Bermacam-macam penyakit telah wujud seperti masalah penyakit dadah sedang merebak-rebak, tidak begitu banyak orang yang mengambil berat. Boleh jadi kerana belum terkena pada batang hidung sendiri, dia tak ambil berat. Kalau sudah kena anak ataupun saudara-maranya sendiri barulah diambil berat. Dan demikian juga berbagai perkara serius seperti tuduhan daripada orang ramai mengenai penyelewengan dan salahguna kuasa yang berlaku di beberapa peringkat sehingga menyulitkan keadaan. Oleh itu, saya harap, Tuan Yang di-Pertua, kepada pihak pemimpin-pemimpin kita supaya mempunyai suatu sikap yang tegas supaya memberi panduan yang senang kepada pengikut-pengikut parti kita. Tidak seperti pada hari ini masing-masing mengeluarkan pendapat-pendapat yang boleh merumitkan pemikiran pemuda-pemuda yang baru hendak kenal politik dan yang baru hendak kenal keadaan negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua: Elok tamat setakat itu. Dewan ditangguhkan sehingga pukul 2.30 petang esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.